Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat

פרייז 20 גראשען

היינט 10 זייטען!

לאדזשער פאלקסבלאט

אומפארטייאישע פאליטיש - געזעלשאפטליכע טאג - צייטונג

Nr. 220 (912) | Łódź, Niedziela 26 Września 1926 | פירטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג יח תשרי תרפ"ז. | Nr. 220 (912

24-71 .אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל || Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21. Tel 24-71

דער נאמען פון אונזער נייעם ראמאן?
דער מחבר?
דער אינהאלט?
דאס אינטערעסירט איצט
טויזענדער לעזער.

ליגע פאר'ן ארבייטענדען א"י אין לאדז.
היינט, זונטאג ד. 26 סעפטעמבער ה. י. פונקט 8 אוונד, קומט פאר אין לאקאל פון פוע"צ (פער. מיט צ.ס.פ.) פעטריקאווער 83 א

קאלעקטיווער רעפעראט

א.ד.ט. „אונזערע פליכטען לגבי דאס ארבייטענדע א"י".
רעפערירען וועלען די ה"ה:
ד"ר א. מארמאראשער, ל. לעווין, ד"ר ז. עלענבערג און י. שאליט.
איינטריט 20 גר. 1145 איינטריט 20 גר.

„שעורי ערב" (שייבלערס ראיאן).
היינט, זונטאג ב' דחוהמ"ס פינקטליך 5 נאכמ. ארדענט איין דער „שעורי ערב" פון שייבלערס-ראיאן א גראנדיעזע

סיום=פייערונג

אין לאקאל פון יסודי התורה, קילינסקי 116 מיט'ן אנטייל פון די ה"ה הרב ר' שמואל דוד לאסקער (ראדאגאשטשער רב), דוד צבי זילבערשטיין, אלעזר גרשון פרידענזאן א.א. אלע מיטגלידער און סימפאטיקער ווערען געבעטען אנטיילצונעהמען אין דער פייערונג. 1144
איינגאנג פריי.

אכטונג, קאלאניאל - קליינהענדלער!
היינט, זונטאג, דעם 26 ה. ח. פינקטליך 7 אווענד קומט פאר

א בעריכטס=פערזאמלונג

אין לאקאל פון צענטראל קליינהענדלער-פעראיין אויף לאדזשער וואיעוואודזטווע, זאוואדזקא 5 מיט דער בעטייליגונג פון ה' אדוואקאט י. חייצמאן און מ. באלבארישסקי און אנד. עס וועלען בעהאנדעלט ווערען זעהר וויכטיגע פראגען ווי שטייערן אדג"ל. צול ב דער וויכטיגקייט פון דער פערזאמלונג בעטען מיר אלע א גוטע מיטגלידער צאהלרייך צו ערשיינען. 1143 די פערוואלטונג.

קומט און איבערצייגט אייך!
אלער ארט בעטעס, פאדאגיעס, רעקורסען, אפעלאציעס און אלע גערינגס, פינאנס, אדמיניסטראטיווע און קאמונאלע אינסטיטוציעס ווערען אמבעסטען, אמביליגסטען און אמשנעלסטען ערלעדיגט אין ביורא

„פאלאניא" אלעיא 1 מאי 7.

וויכטיגע בעמערקונג: טעגליך פון 5 ביז 7 ווערען ערטיילט עצות און אנווייזונגען אין אלע שטייער-אנ. געלעגענהייטען דורך ה' לעאן שחייצער איבערזעצונגען: האנדעלס און פריוואט קארעספאנדענץ, קאנטראקטען. פראטעסטירטע וועקסלען ווערען אנגענומען אויפצומאנען מיט איינעגע קאסטען. מיטגלידער פון פראפעסיאנעלע פעראייגען צאהלען 25% בילינער.

הרינו משתתפים בצערו הגדול של חבר לשכתנו מר אברהם אינפלד למות עליו

אביו ז"ל

בבנין ארץ-ישראל ימצא תנחומים!
התאגדות פקידי הלשכה הציונית בלודז. 1122

„Bocznica Bunimowicza, Wilno"

צענטר. סוחרים= און פאבריקאנטען=פערבאנד
אויף דער לאדזער וואיעוואודזטווע (פעטריקאווער 10).
היינט, זונטאג, 4 א זייגער נאכמיטאג, קומט פאר אין פעראיינס לאקאל

א בעריכטס=פערזאמלונג

טאג-ארדנונג:
1) בעריכט איבער דער טעטיגקייט פון פערבאנד, 2) שטרייכען פארלעגענע שטייערן פאר די יאהרען 1923 און 1924, 3) מעמאריאל צו דער רעגירונג וועגען אנגעווייטהאנטע סוחר'ישע פראגען און 4) פרייע פארשלאגען. 1131 די פערוואלטונג.

SKLEP GAZOWNI MIEJSKIEJ
PIOTRKOWSKA 40, tel, 21-08

We Wtorek, dn. 28 września r. b.

DRUGI POKAZ GOSPODARCZY

oszczędnego gotowania na gazie.
Dalsze pokazy we wtorek każdego tygodnia o godz. 5-ej po poł.
Wejście bezpłatne 9111 Wejście bezpłatne.

Dr. J. HERSZFINKIEL
Zawadzka 15, tel. 11-87.
ספעציאליסט פאר קינדער-קראנקהייטען
איז צוריקגעקעהרט.

ד"ר ראזענצווייג
נארוטאוויטשא (רזיצלנא) 9
איז צוריקגעקעהרט.
איממפונגען געגען שארלאך און דיפטעריט און אין
לעטשניצע זגערזשער 17 - טעגליך. 1042

Dr. med. Ludwik Rapeport
Pr. Narutowicza 25 (Dzielna)
Telefon 44-10 1000
ספעציאליסט פאר נירען, בלאזען און הארן-קראנקהייטען
נעמט אן פון 1 ביז 2 און פון 4 ביז 7 אווענד.

היילפעדאגאגישע קורסען
פאר שוואכבעפעהיגטע און שווערערציהבארע קינדער. שפראכשטערונגען
Dr. med. A. SZMIRGELD
נערווען-ארצט. 1144
CEGIELNIANA 6.
איינשרייבען קען מען זיך יעדען טאג פון 6 ביז 7 אווענד.

Dr. PRYBULSKI
צוריקגעקעהרט - זאוואדזקא 1, טעל. 25-38.
וועגערישע- און הארן- הויט - קראנקה מענער-שוועכע, בעהאנדלונג מיט קיוארץ-ליכט (האר-אויספאל), רענטגען-שטראהלען. - נעמט אן 9-1, 4-8 אוו., דאמען: 4-5

Lek. Dentysta
Jakób Botwinik
געארבייט אין דער לאדזער קראנקען-קאסע איבער 4 יאהר, נעהמט עצט אן טעגליך, אויסער ש ב ת פון 3 ביז 9 אווענד אויף דער
נאוואמיעסקא 26, פראנט 2, שטאק
היילען, פלאמבירען, צאהן-ציהען אהנע שמערצען, קינסליכע ציהן, קראנען און גאלד-ברוקען.
186 ▼▲▼ צוגענגליכע פרייזען. ▼▲▼▲
פאר מיטגל. פון קראנקען-קאסע און זייערע פאמיליעס זעהר בילינג.

א לאנגיעהריגער פראקטיצירטער
מנהל
פון אן ארטאדאקסיש חדר זוכט א בעסערען פאסטען. נעמוויערס ביי אבראמאוויטש, אלעקסאנדראווסקא 14.

אכטונג, דאמען=מאגאזין=שניידער!
היינט, זונטאג, 10 א זייגער פריה קומט פאר
א פערזאמלונג פון אלע דאמען מאגאזין שניידער
קומט אלע און פינקטליך.

אכטונג, דאמען=קא.פעקציאנערען!
מיר פאדערן דרינגענד אנעממיינזאמע קאנפערענץ
ווי אמשנעלסטען. 1137
די דאמען-מאגאזין פאך קאמיסיע.

ארענטליכע יונגלעד
ווערען געזוכט. זיך צו מעלדען יעדען טאג פון 8 10 פארמיטאג או. פון 4-2 נ.מ. קאנסטאנטינער 49 פראנט, 2 טען שטאק וואוינונג 7. 1132

Dr. med. W. EYCHNER
פרויען-קראנקהייטען
Zgierska 38, tel. 34-72
צוריקגעקעהרט.

Dr. JAKÓB KON
ארדינאטאר פון שטעטישען שפיטאל. אקושער
צוריקגעקעהרט.
שענקעוויטש 18, טעלעפאן 37-62
אין די לעטשניצע אויף זאכארניא 27 (רוג קאנסטאנטינער) פון 5 ביז 6 נאכט. 292

Dr. med. S. NIEWIAŹSKI
הויט און וועגערישע קראנקה. מענער-שוועכע
נעהמט אן פון 5 ביז 8 נאכמיטאג
שענקעוויטשא 34.

נאך דער דימיסיע פון קאבינעט.

קיין שום ענדערונגען אין דער לאגע. — וואו איז דער אויסוועג? — פרעמיער און מין. ראטשינסקי אפגעפאהרען קיין דרוזגעניק זיך משואל-עצה צו זיין מיט'ן מארשאלעק פילסודסקי.

דער סיים זאל פונאנדערגעלאזט ווערן.

וו א ר ש א, 25 (טעלעפאניש פון אונ-זער סיים-קארעספאנדענט). אין דער לא-גע פון רעגירונגס-קריזיס איז לעת עתה קיין שום ענדערונג נישט אריינגעקומען. איינס איז כאראקטעריסטיש פאר דעם איצטיגען קריזיס. אין סיים איז שטיל ווי אויף א בית-הקברות. מ'זעהט נישט די אנפיהרער פון די סיים-קלובען. די פאטענטירטע טוער און מאכערס ביי רעגירונגס-קריזיסען. מ'זעהט נאר די זשורנאליסטען וואס שמעקען און ווילען כאפען עפיס א נייעס.

פרעמיער בארטעל איז שולדיג אינ'ם קריזיס.

מ'וואונדערט זיך נאר אויף איין זאך, פארוואס פרעמיער בארטעל האט נישט ערקלעהרט אין סיים, אז ער מאכט אב-הענגיג די דימיסיע פון קאבינעט פון דעם אונצוטרוי פאר וועלכען ס'איז מי-ניסטער. די פערענטפערונג פון פרעמ-יער, אז דער אונצוטרוי-וואטום איז גע-קומען פאר איהם אומגעריכט איז נישט אויפ'ן ארט, ווייל דאס יודישע „קאלא" האט נאך פאריגע וואך ערקלעהרט, אז זי וועט שטעלען א פארשלאג וועגן אונצוטרוי פאר'ן בילדונגס-מיניסטער סויקאווסקי.

וואלט דער פרעמיער געזאגט דעם סיים, אז דער קאבינעט וועט געהען אין דימיסיע, וואלט דער אונצוטרוי-זיכער נישט אנגענומען געווארען. אין די קולוארען וויצעלט מען זיך דעריבער, אז בארטעל האט נישט פערזעהען מ'זאל איהם אויסהאקען איין צאהן האט מען איהם אויסגעהאקט צוויי.

וואס איז פארגעקומען אין נעכטיגען טאג?

אין די מארגען שעה'ן איז אין פרע-זידיום פון מיניסטארען-ראט פארגע-קומען א נארמאלע ארבייט, דער פרעמ-יער האט נישט אפגעהאלטען קיין שום קאנפערענצען.

דער מלוכה-פרעזידענט האט נישט נערופען צו זיך קיין שום פארלאמענ-טאריער און בכלל נישט אנגענומען קיין בעשלוס וועגן דעם קאנדידאט אויף א נייעם פרעמיער. ערשט האלב צוועלף א זייגער פארמיטאג איז דער שעף פון דער ציוויל-קאנצעלאריע פון מלוכה-פרעזידענט צאר געקומען אין סיים און אפגעהאלטען אין נאמען פון מלוכה-פרעזידענט, א לאנגע קאנפערענץ מיט'ן סיים-מארשאלעק ראטאי.

1 א זייגער בייטאג איז אין סיים געקומען דער פרעמיער און אפגעהאל-טען א קאנפערענץ מיט'ן סיים-מארשא-לעק. אויך האט זיך אין סיים געדרעהט דער אגראר-מיניסטער ראטשינסקי, נאכ-דעם ווי ס'איז בעוואוסט געווארען, אז מינ. ראטשינסקי פאהרט מיט קיין דרוז-געניק האט זיך פערשפרייט א קלאנג, אז דעם אגראר-מיניסטער ראטשינסקי זאל אנפערטרויט ווערען די דימיסיע צו שא-פען א נייעם קאבינעט.

וו א ר ש א, 25 (פאט) צווישען 4 און 7 אין אוונד האט דער פרעמיער אפ-געהאלטען א 3 שעהדיגע קאנפערענץ מיט'ן מלוכה-פרעזידענט. צווישען 7 און 8 האט דער פרעמיער קאנפערירט מיט'ן פינאנץ-מיניסטער קלארנער.

די רייזע קיין דרוזגעניק.

וו א ר ש א, 25 (טעלעפאניש פון אונ-זער סיים-קארעספאנדענט) היינט ה. לב צוועלף אין אוונד איז דער פרעמיער בארטעל אין דער געזעלשאפט פון זיין סעקרעטאר, אגראר-מיניסטער ראטשינ-סקי, אדיוטאנט בעק און דעפוטאט קא-טשאלקאווסקי אפגעפאהרען קיין דרוז-געניק, וואו ס'געפינט זיך דער מארשאל פילסודסקי. דארט וועט ערשט קלאהר ווערען די סיטואציע, וואס האט זיך געשאפען נאך דער דימיסיע פון קאבינעט.

אזוי צו וועט דער איצטיגער רעגי-רונגס-קריזיס גישט ערלעדיגט ווערען אין ווארשא נאר אין דרוזגעניק ביים מארשאל פילסודסקי. די ענטשיידונג וועט קומען אין פערלויף פון היינטיגען טאג.

ווי אזוי וועט דער רעגירונגס-קריזיס ליקווידירט ווערען.

מ'שמועסט וועגען דריי מעגליכקייטען פון ליקווידירען דעם קריזיס. קודם כל איז פערהאן א קאנצעפציע וועגען שא-פען א קאבינעט דורכ'ן מארשאל פיל-סודסקי... אויב דער לעצטער וואלט דערצו מסכים געווען.

ווייטער איז דא א מעגליכקייט, אז פרעמיער זאל צוריק ווערען בארטעל און דער צוזאמענשטעל פון דער רעגי-רונג זאל זיין דערזעלבער. דאס וואלט געווען א דעמאנסטראציע געגען סיים.

הכסטענס וואלט ביי דער דאזיגער קאנצעפציע געברענגט-געווארען אלס קרבן נאר דער בילדונגס-מיניסטער סוי-קאווסקי. דער אינערן-מיניסטער מלאד-זשאנאווסקי וואלט געבליבען אויף זיין אמט. די לעצטע מעגליכקייט איז דאס באלדיגע פונאנדערלאזען פון סיים.

אין דעם דאזיגען פאל וואלט אלס פרעמיער בעשטימט-געווארען דער ביז-איצטיגער אינערן-מיניסטער מלאדזשא-נאווסקי.

דער היינטיגער טאג וועט אלזא ברענגען די ענטשיידונג. און אפשר די שיידונג פון די דעפוטאטען מיט זייערע מאנדאטען און... פענסיעס.

וו א ר ש א, 25. (פאט) צוליב די פערשידענע ידיעות, אז אין „קלוב-פראצי" איז געווען א מיינונגס-פערשי-דענהייטען וועגען דעם אונצוטרוי-וואָ-טום פאר די מיניסטארען מלאדזשאנאווסקי און סויקאווסקי, ערקלעהרט דער פרע-זידיום פון קלוב, אז אלע מיטגלידער פון קלוב האבען געשטימט איינהייטליך

סאוויטען דראהען איטאליען

צוריקצוציהען אלע געגעבענע קאנצעסיעס.

ר י ג א, 25 (א. ט. ע.) פון מאסקווא מעלדעט מען, אז מוסאליני'ס בריף צום גענעראל אווערעסקו, אין וועלכען ס'ווערט דערמאהנט וועגען דער מעגליכ-קייט צו ראטיפיצירען די פאריזער קאנווענץ וועגען בעסאראביען, האט ארויס-גערופען אין דער סאוויעטישער פרעסע, א געוואלדיגען שטורם. די פרעסע דראהט מוסאליני'ן, אז עס וועלען צוריקגעצויגען ווערען די קאנצעסיעס אויף קאווקאז און דאן, אויב איטאליען וועט אונטערשטיצען די רומענישע פרעטענ-זיעס צו בעסאראביען.

ענגלישע אינדוסטריעלער אין ווארשא.

וו א ר ש א, 25 (טעלעפאניש פון אונ-זער קארעספאנדענט) אין ווארשא איז איצט פערהאן א דעלעגאציע פון אנ-גלישער אינדוסטרי-פעדעראציע, וועל-כע רעפרעזענטירט 4000 פאבריקען, די דעלעגאציע איז געקומען שטודירען די עקאנאמישע לאגע פון די יודען אין פוילען.

די דעלעגאציע האט נעכטען אפגע-האלטען א קאנפערענץ מיט'ן פוילישען און דערנאך מיט'ן יודישען סוחרים-פעראיין.

ביודזשעט-קאמיסיע פון סיים און סענאט.

וו א ר ש א, 25 (פאט) היינט איז פארגעקומען א זיצונג פון דער ביוד-זשעט-קאמיסיע ביים סענאט. עס האט זיך אנגעהויבען די דיסקוסיע וועגען ביודזשעט פאר'ן פירטען קווארטאל.

ווארשא. 25 (טעלעפאניש) די ביוד-זשעט-קאמיסיע פון סיים האט פערטיילט די רעפעראטען פון דעם מלוכה-ביוד-זשעט אויפ'ן יאהר 1927, דער רעפע-ראט פון דער העכסטער מלוכה-קאנטראל האט בעקומען דער יודישער דעפוטאט האוזנער, די יודישע „קאלא" האט פערלאנגט דעם רעפעראט פון האנדעלס-מיניסטעריום.

וועגען אגודה-שול-וועזען אין ארץ-ישראל.

פ ר א נ ק פ ו ר ט א/מ. (י.ט.א.) אונ-טער'ן איינדרוק פונ'ם אויפרוף פון די אגודה'שע שולען און בתי-מדרשים, האט זיך אין פראנקפורט א/מ. געשאפען א קאמיטעט פון 30 מיטגלידער פון דער ארטיגער אגודת-ישראל-גרופע מיט'ן צוועק צו שטיצען די ארץ-ישראל-ארבייט פון דער אגודה גופא.

נייע מלוכה-פערשווערונג אין גריכענלאנד.

א ט ע ן, 25 (א. ט. ע.) די פאליציי האט אנגעטראפען אויף א נייע פער-שווערונג, וועלכע מ'האט צוגעגרייט געגען דער איצטיגער רעגירונג.

דער שטורם-ווינט פערניכטעט אלס נייע ערנטער.

פ א ר י ז, 25 (א. ט. ע.) „מאטען" מעלדעט, אז די אומגעגענד פון לי-טאבאן - אלמעריס זענען פערניכטעט געווארען דורך א שטורם - ווינד, וועלכער האט געדויערט צוואנציג מינוט. קיין מענשליכע קרבנות זענען נישט געווען.

דייטשער גענעראל-סעקרעטאר אין פעלקער-ליגע.

ב ע ר ל י ן, 25 (א. ט. ע.) „פאסישע צייטונג" מעלדעט, אז דער דייטשער קאנדידאט אויף וויצע-גענעראל-סעקרע-טאר פון דער פעלקער-ליגע איז דער שעף פון פרעסע-ביורא קיעפ. די „פאסישע צייטונג" טרעט שארף ארויס גע-געז דער דאזיגער קאנדידאטור.

ראובן בריינין אויף צוריקרייזע קיין אמעריקא.

וו י ע ן. (י.ט.א.) ראובן בריינין, וועלכער האט יום-כפור געוויילט אין וויען, איז אפגעפאהרען קיין גענף און פאריז און וועט אנהויב אקטאבער צוריקפאהרען קיין אמעריקא.

פארוטשניק ארלינסקי צוריק אין ווארשא.

וו א ר ש א, 25. (פאט) 2 פיט 15 מינוט איז אויפ'ן מאקאטאווער פעלד אנגעקומען דער פאר. ארלינסקי מיט'ן סערזשאנט קוביאק, וועלכע האבען גע-מאכט א רייזע מיט'ן אעראפלאן פון ווארשא קיין טאקיא און צוריק, די ריי זענדער זענען בעגייסטערט אויפגענומען געווארען דורכ'ן פערזאמעלטען פובלי-קום, דער פרעמיער בארטעל האט דע-קארירט דעם פארוטשניק מיט א גאל-דענעם מעדאל און סערזשאנט קוביאק מיט א זילבערנעם.

פארוטשניק ארלינסקי איז בעשטימט געווארען אלס קאפיטאן.

פאר א באקס-מעטש — 750 טויזענד דאלאר.

טוני בעזיגט דעם וועלט-מייסטער דעמפסיי.

נ י ו-י א ר ק, 25 (פאט) דער באק-סער-מעטש צווישען דעם וועלט-מייס-טער דעמפסיי מיט'ן בעריהמטען באק-סער טוניי האט זיך פערענדיגט מיט א גרויסען זיג פון דעם לעצטען, אויפ'ן מעטש זענען געווען אנווזענד 160 טוי-זענד צושויער.

דעמפסיי האט ארויסגערופען טוניי'ן אויף א רעוואנש, טוניי האט די ארויס-פאדערונג אנגענומען.

צוויי קאליפארניער מילארדערען האָ-בען געשיקט צו טוניי א דעפעשע, אין וועלכער זיי טיילען מיט, אז זיי געבען איהם 750 טויזענד דאלאר פאר א רע-וואנזש-מעטש מיט דעמפסיי'ן.

דער זיגער טוניי איז בעשטימט גע-ווארען אלס פלאט-אפיציר, די שטאדט ניו-יארק האט איהם געגעבען די עה-רען-בירגערשאפט.

קורצע טעלעגרא-פישע ידיעות.

אטענטאט אויפ'ן פערסישען שאך. — ענ-גלישער שטרייק. — פערמאכט די סעסיע פון פעלקער-ליגע. — שפיאנאזש-אפערע. — סאוויעטישער - אפמאך מיט ליטע. — ארגענטינע צוריק אין דער פעלקער-ליגע.

פ א ר י ז, 25 (פאט) אין טעהעראן איז ענטדעקט-געווארען א געפלאנטער אטענטאט אויפ'ן פערסישען ש ך. אין גאנץ פערסיען איז ערקלעהרט געווארען בעלאגערונגס-צושטאנד.

ל א נ ד א ן, 25 (פאט) דער שטרייק אין ענגלאנד האט זיך נישט גערוהרט פון ארט. אויף מיטוואך וועט צוזאמענ-גערופען א צוזאמענפאהר פון דעלעגא-טען פון די קויהלען-גרובען אין גאנצען לאנד.

ג ע נ ף, 25 (פאט) די 8-טע סעסיע פון דער פעלקער-ליגע איז פערמאכט געווארען.

וו י ל נ א, 25 (טעלעפאניש) דא איז ענטדעקט געווארען א גראנדיעזע שפיא-נאזש-אפערע, וועלכע נעהמט ארום אלס ברייטערע קרייזען.

ג ע נ ף, (א. ט. ע.) „יונייטיד פרעס" מעלדעט, אז רוסלאנד האט געשלאסען אנ'אפמאך מיט ליטע. דער אפמאך זאל זיין געווענדעט געגען פוילען.

ג ע נ ף, 25 (פאט) ארגענטינא האט בעשלאסען צוריק אריינצוטרעטען אין דער פעלקער-ליגע.

די פאמיליע פון קראנקען מוז געאימפט ווערען —

טיפוס איז אין שטאט!

באנק-הויז ט. בונימאוויטש
דעפּאָזיטען-באנק
ווילנא טעלעגר.: Bunimowbank
ערלעדיגט אינקאסא אויף ווילנא
און אלע אנדערע באנק-אפעראציעס.
008
אייגענע אייזענבאהן-באטשניצע אין צענטער פון שטאט
„Bocznica Bunimowicza, Wilno"

דימיסיע פון דער מאַי-רעגירונג

סיים וויל רעדוצירען דעם בודזשעט פון לעצטען קוואַרטאַל.—רעגירונג דראָהט מיט קאָנסעקווענצען און דער סיים בעשטעטיגט דעם בודזשעט. — דער סיים דריקט אָבער אויס אומצוטרוי די מיניסטאָרען סויקאָווסקי און מלאַדזשאַנאָווסקי. — דער קאַבינעט גיט זיך אָן אין דימיסיע און דער פּרעזידענט נעהמט די דימיסיע אָן.

גאַנץ אונערוואַרטעט איז אַרויסגעשפּרונגען אַ רעגירונגס-קריזיס. אָנגעהויבען האָט זיך עס אַרום דעם בודזשעט-פּראָוויזאָריום פאַר׳ן 4 קוואַרטאַל. די בודזשעט קאָמיסיע פון סיים האָט צוויי מאָל אָנגענומען דעם פאָרשלאַג פון געוועזענעם פינאַנץ-מיניסטער זשדיע-כאָווסקי צו

קירצען דעם בודזשעט

פון 484 אויף 450 מיליאָן זל. די רעגירונג האָט ערקלערט, אַז זי וועט ציהען די קאָנסעקווענצען, האָבען די גרופּען דאַן אָנגעהויבען זוכען אַ קאָמפּראָמיס-אויסוועג.

די רעכטע זענען בעת די דעבאַטען אין דער קאָמיסיע און אויפ׳ן סיים פּלענום שאַרף אַרויסגעטראָטען געגען דער רעגירונג, און די רעגירונג האָט דאַן ערקלערט, אַז זי וויל נישט איינגעהן אויף קיין שום קאָמפּראָמיסען, אַז יעדע בודזשעט-ענדערונג וועט זי בעטראַכטען פאַר אַ אומצוטרויען

אויסדרוק פון אומצוטרוי

וועגען אַזאַ שטעלונג פונ׳ם מיניסטאָרען-קאַבינעט איז מיטגעטיילט געוואָרען דעם מאַרשאַלעק פּילסודסקי, וועלכער ווײַלט אין דרוסקעניק און ער האָט מיטגעטיילט פון דאָרטען, אַז ער סאָלידאַריזירט זיך מיט דער שטעלונג פון מיניסטאָרען-ראַט.

בעת דער דאָנערשטאָג׳דיגער סיים-זיצונג האָט זיך דער פּ.פּ.ס.ישער פאַרשטעהער מאַראַטשעווסקי אַרויסגעזאָגט פאַר׳ן בודזשעט, הגם מיט געוויסע פאַרבעהאַלטען בנוגע דעם פינאַנץ-מיניסטער קלאַרנער און האַנדעלס-מיניסטער קוויאַטקאָווסקי. דעפּ. ביטנער (כ. ד.) איז שאַרף אַרויסגעטראָטען געגען דער אַלגעמיינער רעגירונגס-פּאָליטיק. ער איז אָבער פאַר׳ן רעגירונגס בודזשעט מיט איינינע ענדערונגען. געגען דער אַלגעמיינער רעגירונגס-פּאָליטיק איז אויך אַרויסגעטראָטען דעפּוטאַט בירקאַ (פּיאַסט), אָבער מיט אַ קאָמפּראָמיס-פאָרשלאַג צו בעשטימען דעם בודזשעט אויף 450 מיליאָן זל. נאָר געבען דער רעגירונג דאָס רעכט איבערשטייגען איינינע פּאָזיציעס פון בודזשעט ביז דער הויך פון די פאָראויסגעזעהענע הכנסות פון יעדען איינצעלנעם חודש. דעפּ. דאָמבסקי, וועלכער האָט צוטרוי צו דער רעגירונג, האָט איהר אָבער געוואָרענט פאַר אַ צו גרויסען בודזשעט. אָנגעפאַלען אויף דער רעגירונג זענען אויך סטראָנסקי (נ.כ.), פּאָפּיעל (נ.פּ.ר.) סטאַנקעוויטש (ווייסרוסען) וואַסינטשוק (אוקראַינער) טאַראַשקעוויטש (ווייסרוסישע הראָמאַדאַ).

נאָכדעם, ווי ס׳האָט גאָך אַ רעדע דער פינאַנץ-מיניסטער קלאַרנער, וועלכער ערקלערט צום סוף, אַז די

רעגירונג איז נישט מסכים אויף קיין שום ענדערונגען

און אויב דער בודזשעט וועט נישט אָנגענומען ווערען, וועט זי ציהען פון דעם די קאָנסעקווענצען, איז מען צוגעטראָטען צו דער אָפּשטימונג.

די שטימונג אין די פּאָליטישע קרייזען איז געוואָרען זעהר א געהויבענע און נערוועזע. מ׳האָט גערעדט, אַז ס׳דאַרף אָנקומען דעם מאַרשאַלעק פּילסודסקי און אַז איהם ווערט איינגעאָרדנעט אַ דעמאָנסטראַטיווער קבלת-פּנים פון די סאָלדאַטען פון 36 פּיעכאָטע פּולק (דער פּולק פון די געטרייסטע פּילסודסקיסטען) א. אַנד. און... ס׳זעהט אויס, אַז ס האָט געווירקט: די אָפּאָזיציאָנעלע קלובען האָבען

געפונען אַן אויסוועג

פאַר יעדער אויסבעסערונג האָבען געשטימט בלויז דער קלוב, וואָס האָט זי אַרייגעטראָגען און זי איז נאַטירליך אַדורכגעפאַלען.

צוליב דעם, וואָס די דריטע לעזונג קען נישט פאָרקומען אויף דער זעלבער זיצונג, איז בעשלאָסען געוואָרען צוזאַמענצורופען אַ זיצונג פון סיים אויף 9 אין אָווענד. אויף דער דאָזיגער זיצונג איז דער

בודזשעט פּראָוויזאָריום אָנגענומען געוואָרען,

ווי ס׳האָט איהם פאָרגעשלאָגען די רעגירונג.

נאָכדעם איז מען צוגעטרעטען צו בעהאַנדלען די פאָרשלאַגען וועגען

אומצוטרוי פאַר די מיניסטאָרען

פון בילדונג סויקאָווסקי (פאָרשלאַג פון כ. ד. און יודישען קאָלאָ) און פון אינערן-מיניסטער מלאַדזשאַנאָווסקי (פאָרשלאַג פון כ. ד.) ביידע פאָרשלאַגען זענען אָדורך. פאַר אומצוטרוי דעם בילדונגס-מיניסטער סויקאָווסקי האָבען געשטימט די קלובען: זל. נ., כ. ד., פּיאַסט, נ. פּ. ר., יודישע קאָלאָ, ווייסרוסען, אוקראַינער, די אומאָפּהענגיגע פּויערן-פּאַרטיי און די קאָמוניסטען. (176 שטימען) געגען דעם אומצוטרוי-וואָטום האָבען געשטימט פּ. פּ. ס., וויזוואָלעניע, „קלוב פּראַצי", פּויערים פּאַרטיי און גלח אקאָן. (82 שטימען) פאַר אומצוטרוי-וואָטום דעם אינערן-מיניסטער האָבען געשטימט די זעלבע קלובען,

א חוץ דעם יודישען קאָלאָ

(155 שטימען) די דייטשען האָבען זיך אָפּגעהאַלטען פון שטימען.

באַלד נאָך דער אָפּשטימונג האָבען די מיניסטאָרען פערלאָזט דעם סיים און זיך צוזאַמענגעקומען אויף אַ בעראַטונג אין פּרעזידיום פון מיניסטאָרען-ראַט.

דאָרט איז אָנגענומען געוואָרען אַ בעשלוס, אַז דער

גאַנצער קאַבינעט גיט זיך אָן אין דימיסיע

און דער פּרעמיער באַרטעל איז אַוועקגעפאָהרען צום מלוכה-פּרעזידענט מיט אַ בקשה וועגען דער דימיסיע פונ׳ם גאַנצען קאַבינעט.

אַרויסגעהענדיג פון דער זיצונג פון מיניסטאָרען-ראַט האָט פּרעמיער באַרטעל ערקלערט פאַר די זשורנאַליסטען:

כ׳פאָהר איצט צום מלוכה-פּרעזידענט, כדי איהם איבערגעבען די דימיסיע פונ׳ם גאַנצען קאַבינעט.

— מיר האָבען גערעכענט, אַז איהר וועט פון דער סיים-טריבונע דעקלאַרירען די סאָלידאַריטעט פון גאַנצען קאַבינעט?

— ס׳האָט מיך אָבער געטראָפען אומגעריכט: כ׳האָב גערעכענט, אַז פאַר דער אָפּשטימונג וועט אימיצער רעפּערירען די פראַגע פון אומצוטרוי. און כ׳וועל דאַן קומען צום וואָרט. דערווייל האָט דער סיים-מאַרשאַלעק פעראָרדענט אַ באַלדיגע אָפּשטימונג. ווען נאָך דער אָפּשטימונג איבער דעם אומצוטרוי צום בילדונגס-מיניסטער סויקאָווסקי, האָט מען מיך פון די סיים-בענק אָנגעפרעגט וועגען דער שטעלונג פון דער רעגירונג, איז שוין געווען שפּעט, אַז איך זאָל נעהמען דאָס וואָרט, כדי נישט צו שאַפען דעם איינדרוק, אַז איך בין מסכים מיט׳ן אומצוטרוי פאַר איין מיניסטער און דעם צווייטען געה איך פערטיידיגען.

— די דעפּוטאַטען פון דער אָפּאָזיציע האָבען אָבער געוואַרט אויף אייער דעקלאַראַציע אין דעם ענין.

— כ׳אָנערקען, אַז ס׳איז געווען אַ פערזעהען פון מיין זייט.

דער בעזוך ביים מלוכה-פּרעזידענט האָט געדויערט ביז האַלב 2 אַ זייגער ביינאַכט, ווי מ׳גיט איבער, איז בעטראַכט געוואָרען די פראַגע וועגען דעם עווענטועלען פונאַנדערלאָזען דעם סיים. קיין שום בעשלוסען זענען אָבער נישט אָנגענומען געוואָרען ביז צו אַ פאַרשטענדיגונג מיט׳ן מאַרשאַלעק פּילסודסקי.

דער מלוכה-פּרעזידענט האָט די דימיסיע אָנגענומען

און דערווייל איבערגעגעבען די פערשידענע מיניסטאָרען צו לייטען ווייטער זייערע אַמטען.

*

ווי מ׳גיט איבער האָט נאָך דער אינטערווענץ פון יודישען קאָלאָ ביים פּרעמיער באַרטעל וועגען „נומערוס קלויזוס" דער בילדונגס-מיניסטער סויקאָווסקי פעראָרדענט אָפּצושאַפען דעם „נומערוס קלויזוס" אין לעמבערגער אוניווערסיטעט.

די אויספאָרשונג וועגען די פּאָגראָמען אין אוקראַינע

ה׳ לעקאַש בעזוכט פיל שטעדט און זאַמעלט אַ רייכען מאַטעריאַל וועגען די פּאָגראָמען.

מאָסקווע. (י.ט.אַ.) דער בעקאַנטער פראַנצויזיש-יודישער שרייבער און זשורנאַליסט ה׳ לעקאַש, וועלכער ווײַלט איצט אין אוקראַינע. בעזוכט די שטעט און שטעטלעך, אין וועלכע עס זענען פאָרגעקומען פּאָגראָמען בעת פּעטלוראַ׳ס ממשלה. די געזאַמעלטע פּאָגראָם-מאַטעריאַלען וועט ה׳ לעקאַש נאָכהער פערעפענטליכען אין דער פראַנצויזישער פּרעסע און אויך איבערגעבען דער ליגע צו פערטיידיגען די מענשען-רעכט ערפילענדיג זיין מיסיע האָט ה׳ לעקאַש בעזוכט כערסאָן, אָדעס, קיעוו, זשיטאָמיר, פּאָסטאָוו, פּראָסקוראָוו און אַ רייה קלענערע שטעט. ער האָט גערעדט מיט הונדערטער יודען, וועלכע האָבען געליטען פון די פּאָגראָמען און האָט צונויפגעזאַמעלט אַ רייכען מאַטעריאַל, וועלכען ער וועט מיטנעמען קיין פראַנקרייך, כדי צו בעווייזען די ראָלע, וואָס פּעטלוראַ זעלבסט האָט געשפּילט אין די פּאָגראָמען, אויף וויפיל ער איז פאַר זיי פעראַנטוואָרטליך און ווער האָט איהם געשטיצט און פערזאָרגט מיט געלד-מיטלען.

ה׳ לעקאַש האָט אויך צונויפגעזאַמעלט א סך מאַטעריאַלען, וועלכע וועלען קלאָר מאַכען די ראָלע פון דער פראַנצויזישער מיליטערישער מיסיע אין אוקראַינע בעת דעם בירגער-קריג. ה׳ לעקאַש וועט אויך בעזוכען די קלענערע יודישע שטעטלעך און קאָלאָניעס, וואו ער וועט אויספרעגען די געליטענע פון די פּאָגראָמען און זאָלען בעווייזען, כדי צו בעקענען מיט זיי די פראַנצויזישע עפענטליכקייט אין צוזאַמענהאַנג מיט׳ן פאָרשטעהענדען פּראָצעס פון שלום שוואַרצבאַרד.

צו מעג אַ ארץ-ישראל בירגער זיין אַ קאָמוניסט?

ירושלים׳ער טריבונאַל פּסק׳נט, אַז יאָ.

ירושלים. (י. ט. א.) די פראַגע צי קאָמוניסטען האָבען דאָס רעכט צו וואוינען אין ארץ-ישראל איז אויפסניי בעטראַכט געוואָרען אין היגען טריבונאַל. דער טריבונאַל האָט אַרויסגעגעבען אַן׳ערקלערונג, לויט וועלכער אַ קאָמוניסט, וועלכער האָט זיך נאַטוראַליזירט אַלס ארץ-ישראל-בירגער, האָט דאָס רעכט צו פערבלייבען אין לאַנד, אומאָפּהענגיג פון זיינע פּאָליטישע איבערצייגונגען. די פראַגע איז ענטשטאַנען צוליב דעם, וואָס דער קאָמוניסטישער פיהרער ברזלאי, וועלכער איז אַרויסגעשיקט געוואָרען פאַראַ-יאָהרען פון ארץ-ישראל האָט זיך געווענדעט נאָך אַ וויזע אויף צוריק-פאָרען קיין פּאַלעסטינאַ. די מאַכט האָט זיך אָפּגעזאָגט אַרויסגעבען איהם אַ וויזע. דאַן האָט האַרי זאַכער, דער אַדוואָקאַט פון ה׳ ברזלאי אָנגעוויזען, אַז ברזלאי האָט זיך נאַטוראַליזירט אַלס ארץ-ישראל-בירגער אין יאָהר 1922 און דעריבער האָט ער דאָס רעכט צוריק אַריינצוקומען אין לאַנד. איצט האָט ברזלאי בעקומען די וויזע.

מאַקס דעלפינער פאָהרט קיין אַמעריקאַ.

ווין. (י.ט.אַ.) דער בעקאַנטער עסטרייכישער פאַבריקאַנט מאַקס דעלפינער, וועלכער האָט געגרינדעט אַ זיידען-פאַבריק אין תל-אביב, איז אָפּגעפאָהרען קיין אַמעריקאַ מיט׳ן צוועק צו געפינען דאָרט נייע אָפּזאַץ-מערק פאַר זיינע ארץ-ישראל׳דיגע אויספאַרביי טונגען, איבערהויפּט פאַר די נייע מינים טליתים און עטרות, וואָס ווערען אויסגעאַרבייט אין תל-אביב און זענען פּאַטענטירט אין אַלע לענדער.

לעאָ מאָצקין אין בערלין.

בערלין. (י.ט.אַ.) דער פּרעזידענדער פון קאָמיטעט פון די יודישע דעלעגאַציעס ה׳ לעאָ מאָצקין איז נאָך אַ קורצען אויפהאַלט אין בערלין צוריקגעפאָהרען קיין פּאַריז. בעת זיין ווייילען אין בערלין האָט לעאָ מאָצקין אָפּגעהאַלטען אַ רייה קאָנפערענצען מיט פיל פערזענליכקייטען פון פערשידענע מינדערהייטען און אויך געהאַט געשפּרעכען מיט פערשידענע אָפיציעלע פערזאָנען אין דייטשלאַנד. די קאָנפערענצען און געשפּרעכען זענען געשטאַנען אין צוזאַמענהאַנג מיט׳ן מינדערהייטס-קאָנגרעס וואָס איז נישט לאַנג אָפּגעהאַלטען געוואָרען אין גענף.

די מוניציפּאַליטעט-וואַהלען אין תל-אביב וועלען פאָרקומען אין אָקטאָבער ה. י.

ירושלים. (י. ט. א.) די מוניציפּאַליטעט וואַהלען אין תל-אביב זענען בעשטימט געוואָרען אויפ׳ן 25 טען אָקטאָבער ה. י. די לעצטע מוניציפּאַליטעט וואַהלען אין תל-אביב זענען פאָרגעקומען סוף 1924 יאָהר. אין שטאָט-ראַט איז דאַן אויסגעוועהלט געוואָרען אַנ׳ אַרבייטער מעהרהייט. די אייגענטימער פון אומבעוועגליכע נחלאות און שטייער צאָהלער האָבען נאָכהער אַריינגעטראָגען אין העכסטען געריכט אַ רעקלאַמאַציע געגען דער גילטיגקייט פון די וואַלען, אין וועלכע עס האָבען זיך בעטייליגט אויך נישט שטייער-צאָהלער. דאָס העכסטע געריכט האָט ערקלערט, אַז נאָר די שטייער-צאָהלער האָבען וואַהל-רעכט. עס איז דעריבער פאָרצוזעהען דאָס בעת די פאָרשטעהענדע וואַהלען וועלען די בירגערליכע פּאַרטייען בעקומען אַ גרויסע מעהרהייט אין שטאָט-ראַט.

זאַל פילהאַרמאָניע, נאַרוטאָוויטשאַ 20
גאַסטראָלען פון די לאָדזער ליבלינגס-אַרטיסטען פרוי
חנה לערנער, שלמה קוטנער,
דוד זיידערמאַן, מ. הילסבערג
היינט זונטאָג, 8.45 אין אָווענד — די קאָמישע אָפּערעטע אין 4 אַקטען
די רומענישע חתונה
הויפּט ראָל: מאַטקע — שלמה קוטנער; ראָל „דבורה" — פרוי חנה לערנער; ראָל „ישראל" — דוד זיידערמאַן.
מאָנטאָג, 8.45 אָוו. אַ כּרבן פון אַ שוועסטער
קאָמעדיע אין 4 אַקטען מיט געזאַנג און טענץ.
גאַרדעראָבע פריי! כאָר און אָרקעסטער אונטער דער לייטונג פון דוד בייגעלמאַן.
בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע.
130

צאָהן-אַרצט
H. Lewita-Fuchs
פּעטריקאַווער 50, טעל. 22 36
אויפנאַהם שעהן: פון 10 ביז 1 און פון 4 ביז 6.

[illegible]

טעכניש און פונקט פערקעהרט.

די ערשטע טעג סוכות האבען מיט זיך געבראכט א קריזיס אין דער מאראלישער רעגירונג פון פראג. בארטעל, און מחמת דער סיים האט מיט א מעהרהייט שטימען אויסגעדריקט אומצוטרוי צו דעם אינערן-מיניסטער מלאדזשיאנאווסקי און צום בילדונגס-מיניסטער סויקאווסקי, האט דער מיניסטארען-קאבינעט געהאלטען פאר א מאראלישען חוב זיך אנצוגעבען אין דימיסיע.

עס איז גענוג געווען, אז דער צד, וואס פערטיידיגט מאראליש און מאטעריעליש די באכראך-סיסטעמען פון „א האנד וואשט א האנד“, זאל קומען צום ווארט אז געגען דעם געגנער פון זיי, דעם אינערן-מיניסטער מלאדזשיאנאווסקי זאל אויסגעדריקט ווערען אומצוטרוי...

און טאקי אזוי! וואס הייסט עס עפיס צו זיין פלוציס פון דער העלער הויט, ליבעראליש געשטימט ביי אונז אין פוילען?! וואס איז עס פלוצלונג פאר א גאנג צו רעארגאניזירען די באכראכאווטשינע?!

מיט דעם מינ. סויקאווסקי האט זיך די לאגע פארגעשטעלט א ביסעל אנדערש: אויב דער מינ. מלאדזשיאנאווסקי האט חוטא-בעגל געווען מיט זיין ליבעראליזם, מיט דער ווענדונג צו בעסערונג, איז סויקאווסקי גראד געבליבען טריי זיין פארגענגער, דעם ה' סט. גראבסקי און געזוכט מיטלען און אויסטייטשונגען ווי-אזוי „מאראליש“ צו בערעכטיגען און פערפעסטיגען דעם „נומערוס קלויזוס“ למשל. זיין אריענטאציע איז אין דער הינזיכט געווען אויף רעכטס שבערעכטס, און דער תירוץ איז געווען, אז קיין פראצענט-נארמע פאר יודען איז אייגענטליך, נישטא אין פוילען, אלא וואס דען, ס'איז דאך עפיס דא—איז עס נישט מעהר, ווי אן „נומערוס טעכניקוס“, ד. ה. אז צוליב טעכנישע טעמים מוז דאס בילדונג פאר די יודען בעגרעניצט ווערען.

דער האלב-אפיציעלער „קוריער פאראנני“, וואס האט טיבות, פונקט ווי אלע, נישט צו זיין צופרידען מיט דעם אלגעמיינעם קאבינעט-קריזיס, טייטשט אבער אויס די האנדלונג פון דער סיים-מעהרהייט אויף א פערקעהרטען אופן, און פערזיכערט, אז —

דעם אומצוטרוי-ווארטום פון דער וויטאס - קארפאנטי-קאאליציע, אונטערגעשטיצט פון די יודען און די נאצ. מינדערהייטען — האט געטראגען א כאראקטער פון „קאליע-מאכען“, פון א שפיצעל, וואס א קונדס אין שולע טוט אפ זיין לעהרער, בעת ער האט פריהער מבטיח געווען, אז ער וועט זיך אויפפיהרען לייטיש און אנשטענדיג.

די לייטישע אויפפיהרונג פון מינ. סויקאווסקי מוז אבער געשטעלט ווערען אונטער א גרויסען פראגע-צייכען, און אויב א קאץ קאן קאליע מאכען, איז ביי אונז א בילדונגס-מיניסטער דערצו מעהר בערופען, ווען אפילו ערב דעם אויסגעדריקטען אומצוטרוי פרובט ער מתקן צו זיין א חטא און טעלעגראפירט קיין לעמבערג, מ'זאל דארט מילדערען דעם „נומערוס קלויזוס“.

ס'איז נישט אויסגעשלאסען, אז דעם לעצטען שריט איז ער בעגאנגען האבענדיג דערביי א טעכנישע אויסרעכנונג — מיר קאנען אבער דערפאר נישט גאראנטירען; מיר האפען נאר, אז צוליב קאליעדיגע שרייפעל וועט דער גאנצער אפאראט נישט קאליע ווערען!

מן.

מאאק
פערגעסט נישט
פערניכטעט אלערליי ווערים
MAOK
TEPI WSZELKIE ROBACTWO
פאר מענשען און הויזטירע אינשעדליך.

מאטעריעלע און גייסטיגע גסיסה.

פולשטענדיגע ירידה פון יודישען לעבען אין עסטרייך.

(קארעספאנדענץ פון וויען צום „נייעם פאלקסבלאט“).

די ווירטשאפטליכע לאגע אין עסטרייך וויל נישט בעסער ווערען און די לאגע פון דער יודישער בעפעלקערונג אין וויען ווערט עקאנאמיש כסדר שוואכער און טרויעריגער, די קאנסום-קראפט פון דער ווינער בעפעלקערונג האט שטארק נאכגעלאזען און דער יודישער סוחר, געשעפטסמאן אדער קרעמער האט נישט ביי וועמען קיין געשעפט צו מאכען. די ארבייטסלאזיגקייט וואקסט נאך אלץ, קיין נייע קאנסומענטען קומט נישט צו און די אלטע זענען כסדר אלץ ווייניגער בכח צו צאהלען.

די שוואכע פערדינסט-מעגליכקייטען צווינגען אפילו דעם ווירטשאפטליך געזונטערן טייל פון דער בעפעלקערונג איינצושרענקען שטארקער זייערע בעדערפענישען. מען האט מורא, עס וועט נאך ערגער ווערען און דארום זאמעלט מען רעזערוועו פאר דער אומפערמיידליכער נאך ערגערער צייט.

דערווייל האט זיך אריינגעריסען דער עקאנאמישער חורבן אפילו אין גאר אלטע פירמעס, וואס שטעהען אויף ווינער פלאץ שוין הונדערט יאהר און מעהר. פריהער זענען געפאלען יונגע, שוואך פערפונדעוועטע געשעפטסהייזער. האט מען זיך געטרייסט, אז די אלטע פירמעס זענען סאליד, זיי האבען גרויסע רעזערוועו פון דער פרידענסצייט און אויך לייכטערע קרעדיט-מעגליכקייטען און זיי וועלען אויסהאלטען יעדע שטורם.

דער קריזיס ציהט זיך שוין אבער עטליכע יאהר און רייסט מיט זיך אלטע יודישע פירמעס, וועלכע זענען געהאלטען געווארען פאר שטאל און אייזען. אין די גרעסטע געשעפטס-הייזער קומט זעלטען אריין א קונה.

דער האנדעל מיט מזומן איז אן אבסאלוטע זעלטענהייט. ביי די קרעדיט-געשעפטען ווערען די טערמינען נישט געהאלטען, פון א חודש ווערט 3 און 5 חדשים און מען איז צופרידען, ווען מען קריגט עפעס געלד איידער עס מעלדעט א נייער באנקראט. די טערמינען-געשעפטען זענען געווארען געפערליך, ווייל זייער אפט זעהט מען נישט צוריק נישט קיין געלד און נישט קיין סחורה.

פערשטעהט זיך, אז פונ'ם דאזיגען כראנישען קריזיס ליידען די יודען אמשווערסטען. אפילו אין וויען איז דער גרעסטער רוב פון דער יודישער בעפעלקערונג פערטיילט אויף אלע צווייגען פון פרייען בערוף. דער פראצענט פון יודען אין מלוכה-דינסט און אין די שטעטישע אמטען איז זייער א קליינער. פיהלען טאקע די ווינער יודען די צרה פיל שארפער ווי די נישט יודישע בעפעלקערונג. אבער בעת די אלט-איינגעזעסענע יודען פון עסטרייך זענען על-פי-רוב שטארק פערפונדעוועט פון פרידענס צייט און זענען נאך אלץ בכח אויסצוהאלטען אויך שלעכטע צייטען — איז די צוגעוואנדערטע יודישע בעפעלקערונג פון די לעצטע צוועלף יאהר אצינד באמת זייער אויף צרות. פיל טויזענטער גייט עס אזוי שלעכט, אז עס איז פשוט נישטא מיט וואס דורכצולעבען דעם טאג.

בכלל איז אין יודישען לעבען פון וויען געווארען זייער פוסט און ליידיג. דאס ווינער יודישקייט האט פערלוירען די לעבענס-קראפט. דער עלטערער דור פון די היימישע ווינער יודען לעבט אן יודישע אינטערעסען, אן א שום שייכות צו וועלכען עס איז יודישען פראבלעם. ווידער, דער יונגער דור איז כמעט איינגאנצען פאר יודישקייט פערלוירען. א חוץ פאר ספארט, טאנץ און לעבען א גוטען טאג עקזיסטירט פאר זיי קיין שום זאך נישט אויף דער וועלט.

די ארויסטרעטונגען פון יודענטום און די געמישטע חתונות מיט די קריסטען האלטען שוין העכער 35 פראצענט און דאס קומט פאר טראץ דער אלגעמיינער אנטיסעמיטישער שטימונג. ביי ליבעראלערע בעציהונגען מצד דער קריסטליכער בעפעלקערונג וואלט פון די 35 פראצענט זייער גיך געווארען 60 פראצענט אדער נאך מעהר. עס איז מעהר קיין געוויסענס-פראגע אדער וועלכער עס איז דעליקאטער-אינטימער ענין. דאס האט פונקט א בעדייטונג ווי איבערטאן אן אנדערן קאסטיום. דער געוואלדיגסטער רוב פון אט דער דערוואקסענער יוגענט ווייס נישט קיין שום חילוק פון נעכטען אויף היינט, ער איז נעכטען נישט געווען קיין יוד און איז היינט נישט געווארען קיין קריסט.

די ציוניסטישע און נאציאנאלע פאהן איז נישט בכח צו פערהאלטען אפילו קיין 10 פראצענט פון דאזיגען יונגען דור. גאנץ פעסט אויך נישט קיין 5 פראצענט. בכלל איז דער כח המושך פון ציוניזם זעהר אפגעשוואכט געווארען אין די לעצטע יאהרען. אבער אויך דער סאציאליזם האט גאר א גאנץ קליינעם טייל פון דער יוגנט טיפער אנגערירט, דער רוב איז פערבונדען מיט'ן סאציאליזם בלויז צוליב'ן מאטעריעלען צוועק. בלויז פאר די גראבע טאג-טעגליכע אינטערעסען, אבער אהן יעדען שייכות צו דעם ענדציל פון סאציאליזם.

דאס היימישע ווינער יודענטום ווערט דערהאלטען נאר א דאנק דעם צושטראם פון פרישע מאסען פון מזרח-אייראפע, אז נישט וואלט די היימישע ווינער קהלה בלויז אין א משך פון 10 יאהר איינגעשרומפט געווארען אויף דעם קליינעם ארטאדאקסישען קבוץ און אויף די עטליכע טויזענד ציוניסטען און נאציאנאליסטען. עס איז כאראקטעריסטיש, אז פון 1911 ביז 1923 האט זיך די ווינער יודישע בעפעלקערונג פערגרעסערט מיט קוים 30,000 נפשות, הגם אין דער זעלבער צייט זענען פון מזרח אליין צוגעקומען קיין וויען ווענינגסטענס 150,000 פרישע יודען. די דאזיגע ציפערן בעווייזען גענוי דעם שרעקליכען וואקסענדען פראצעס פון נאציאנאלען זעלבסטמארד פון אזוי גערופענעם איינגעזעסענעם ווינער יודענטום.

עס איז נישטא קיין קולטורעלער, אדער מאראליש-נאציאנאלער אנהאלט פאר'ן דאזיגען אבגעפוילענדען צווייג אויף דעם אזוי וויכטיגען געאגראפישען פונקט צווישען מזרח און מערב-אייראפע. נישטא קיין יודישע ערציהונג, נישט אינדערהיים און נישט אין דער שול, נישטא קיין געזעלשאפטליך-יודיש לעבען און דארום פאלט דער גאנצער בנין פונאנדער.

ביי די מזרח-יודען אדער אזוי-גערופענע „נייע ווינער“ איז היינטיגען טאג נאך ווייט נישט אזוי טרויעריג ווי ביי די „היימישע“. די זכרונות פון דער אלטער היים זענען ביים עלטערען דור נאך גענוג שטארק אויף צו דערהאלטען דאס ביסעל יודישקייט נאך א שטיקעל צייט.

אבער דער שווערער לעבענסקאמף און די השפעה פון די „פערווינערטע“ קינדער מאכען גאר גיך א תל אויך פון די יודישע הייזער. דער יונגער דור געהט דעם זעלבען וועג ווי די גאנצע יודישע יוגענד: פאנאטישע ספארט-אנהענגער, פוסטע שפילערייען, טאנץ-אונטערהאלטונגען און געזעלשאפטליכע צוזאמענטרעפונגען אין קאפע הייזער און בארען צוליב פוילע, נארישע און פארנאגראפישע וויצען וכדומה. געוויס זענען פארהאן אויך אויסנאהמען פון אידעאלע יונגעלייט מיט נאציאנאלע און אויך אלגעמיינע הומאנע אינטערעסען, אבער די אויסנאהמען זענען נישט איבעריג פיל און בעווייזען, אז די גרויסע מאסע געהט אראב כסדר טיפער און טיפער.

דאס איז דער פאקטישער סך-הכל איבער'ן ווינער יודענטום: אויפלעזונגס-פראצעס אויף דער גאנצער ליניע, דאס מאל פיל געפעהרליכער, מחמת דער צושטראם פון מזרח-אייראפע איז פאלקאם אפגעשטעלט און די כסדר שווערערע עקאנאמישע לאגע פון עסטרייך וועט פריהער אדער שפעטער נאך ארויסשטויסען עטליכע טויזענד מזרח-יודען פון עסטרייך.

מ. א. טענענבלאט.

„נומערוס קלויזוס“ אין אונגארן בלייבט

געגען דאזיגע שאנד-פלעק מוז ווייטער געפיהרט ווערען דער קאמף.

(א בריף פון בודאפעשט צום „נייעם פאלקסבלאט“).

ווי עס איז שוין געווען מיטגעטיילט, האט דער אונגארישער בילדונגס-מיניסטער גראף קלעבעלסבערג פעראָרדענט, אז ביים צונעמען סטודענטען אויף די אוניווערסיטעטען זאל מען גע'שמד'טע יודען פעררעכענען צום קאנטינגענט פון די קריסטליכע סטודענטען, ווייטער זאל בעשטימט ווערען דער קאנטינגענט פון די יודישע סטודענטען נישט לויט דער צופעליגער אלגעמיינער צאהל פון די סטודענטען נישט-יודען, נאר לויט דער נארמע, וואס איז בעשטימט געווארען דורכ'ן בילדונגס-מיניסטער. די דאזיגע פעראָרדנונג בעדייט א געוויסע פערלייכטערונג פאר די יודישע סטודענטען. דער געזעץ וועגען „נומערוס קלאוזוס“ בלייבט אבער ווייטער אין קראפט, נאר מיט'ן אונטערשיד, אז פון איצט אן וועלען די יודען קאנען אויסנוצען די גאנצע 5 פראצ. וואס איז בעשטימט געווארען פאר יודישע סטודענטען, בעת פריהער האט די צאהל יודישע סטודענטען אויף די אונגארישע הויכשולען בעטראפען בלויז 2 פראצ. און ווייניגער. געשעהען איז דאס צוליב דעם, וואס די משומדים זענען פעררעכענט געווארען פאר יודען.

זעלבסטפערשטענדליך, אז די קרייזען וואס זענען אין אפאזיציע צו דער רעגירונג זענען מיט אזא צושטאנד דורכאויס נישט צופרידען און האלטען, אז דער קאמף געגען „נומערוס קלאוזוס“ מוז ווייטער געפיהרט ווערען ביז'ן ענדגילטיגען נצחון.

די צייטונג „פעסטער לאיד“ דערמאנט, אז די אונגארישע רעגירונג האט פאראיאהרען בפירוש ערקלערט פאר'ן פעלקער-בונד אין גענף, דאס דער „נומערוס קלאוזוס“ איז בלויז א פראוויזארישער מיטעל, וואס וועט אבגעשאפען ווערען, ווי באלד עס וועלען זיך ענדערען געוויסע סאציאל-פאליטישע בעדינגונגען. די צייטונג האלט, אז מען דארף מיט דער גאנצער קראפט ווייטער קעמפען געגען דעם „נומערוס קלאוזוס“ וועלכער איז א שאנדפלעק אויף דער אונגארישער געזעצגעבונג און וואס ווערט פעראורטיילט דורך דער גאנצער קולטורעלער וועלט. די צייטונג האפט, אז די אבשאפונג פון דעם דאזיגען שענדליכען געזעץ וועט פארקומען אינגיכען.

דאגעגען די רעכטע רעאקציאנערע צייטונגען האלטען, אז די רעגירונג האט געמאכט צו גרויסע קאנצעסיעס די יודען און פראטעסטירען געגען דעם.

אין א ערקלערונג אין דער פרעסע פרובט גראף קלעבעלסבערג אבשוואכען די בעדייטונג פון זיינע פעראָרדנונגען און בעווייזט, אז אייגענטליך האט זיך גארנישט געענדערט. די יודען, שרייבט גראף קלעבעלסבערג, זענען א רעליגיעזע געמיינשאפט און נישט קיין נאציע אדער א ראסע און דעריבער דארף מען נעמען אין בעטראכט נאר די טויף-שיינען. אויך די צווייטע פעראָרדנונג, זאגט גר. קלעבעלסבערג האט נאר א מאראלישע בעדייטונג, ווייל פאקטיש וועט די צאהל פון די יודישע סטודענטען נישט פערגרעסערט ווערען. דער „נומערוס קלאוזוס“ מוז ווייטער בלייבען צוליב סאציאל-פאליטישע מאטיווען. אזוי „בערוהיגט“ דער אונגארישער מיניסטער די רעכטע צייטונגען, נישט קוקענדיג אויף די הבטחות, וועלכע ער אליין האט געגעבען אין אויסלאנד (יט"א)

קולטור-קאנפערענץ.

וו א ר ש א, (טעלעפ.) די הויפט-פערוואלטונג פון דער געזעלשאפט „אווענד-קורסען פאר ארבייטער“ אי'ן פוילען רופט צוזאמען אויף היי"ט, זונטאג, ד. 26. און מאנטאג ד. 27. ה. ח. א קולטור-קאנפערענץ אין ווארשא, מיט פאלגענדער טאג-ארדנונג:

כאראקטער און אויפגאבען פון דער קולטור-ארבייט; בעריכט פון הויפט-פערוואלטונג; אווענד-שולען (ארגאניזאציע און פראגראם); בילדונגס-ארבייט צווישען דערוואקסענע (קאמף מיט'ן אנאלפאבעטיזם, אווענד-קורסען, ארבייטער-אוידיטאריעס); ביבליאטעקען (ארגאניזאציע און אנפיהרונג); דראמאטישע קרייזען; ארבייטער-ספארט; ארגאניזאציע און פינאנסען; וויסענשאפטליכער אינסטיטוט; פערשידענעס.

אין דער קאנפערענץ בעטייליגען זיך די אפטיילונגען פון דער געזעלשאפט, איניציאטיוו-גרופען און אנדערע אנגעשלאסענע קולטור-אינסטיטוציעס.

מעבעל
אין א גרויסען אויסוואהל

מעבעל
אויף בעקוועמע בעדינגונגען

ס. סאלאמאנאוויטש
13 נאראטאוויטשא (דזיעלנא) 13, טעלעפאן 37-60.

מעבעל
צו קאנקורענץ פרייזען

מעבעל
אויף לאנגע טערמינען קרעדיט

126

א יוד — פיהרער פון די בעלגישע פאַשיסטען

(קאָרעספאָנדענץ פון אנטווערפען צום „נייעם פאָלקסבלאַט")

וואָלט זיך ווער געריכט, אַז דער גענעראַל פון די בעלגישע פאַשיסטען דער, וואָס פיהרט די שענדליכסטע פראָפּאַגאַנדע אין דעם רוהיגען בעלגיען, איז אַן אָרימער יודישער עמיגראַנט, וואָס איז צוליב געוויסע סיבות נישט אַריינגעלאָזען געוואָרען מיט זיינע עלטערן אין די „גאָלדענע" לענדער און פארבליבען אין בעלגיען שוין האָבען אונטער'ן פרייען הימעל?

אַ פאַקט בלייבט אָבער אַ פאַקט.

זייט די לעצטע טעג טוט זיך אַם מעשים מיט אַם דער גאַנצער געשיכטע.

ווער איז ער, דער פיהרער פון די פאַשיסטען? זיין יחוס? פון וואַנען האָט ער זיך גענומען? און ווי אַזוי האָט ער דערגרייכט צו זיין דיינטיגער מדרגה?

מיט עטליכע צעהנדליג יאָהר צוריק איז קיין אַנטווערפען געקומען אַ פּאַר־פאָלק פון רוסיש־פּוילען מיט זייערס אַ קינד. זיי זענען געפאָהרען צו קרובים קיין ניו־יאָרק. אַזוי ווי אָבער זייער שיף איז מיט עטליכע טעג פריהער אָפּגעגאַנגען, האָבען זיי געמוזט פערבלייבען וואַרטען אויף אַ צווייטע שיף. פאַר אַן עמיגראַנט איז דאָס וואַרטען דאָס גרעסטע אומגליק. געפינען זיך גוטע מענשען וואָס ווילען כאָטש יענעם מיט אַן עצה העלפען, כדי צו פערגרינגערן זיינע טרויער־טעג. פרובט מען געבען עצות, ווי ביי יודען פיהרט זיך. „פרוב שמירען — וועלען די רעדער געהן"... און דאָס זעלבע האָט אויך געטראָפען ביי דעם פאַר פאָלק מיט'ן קינד. זיי האָבען געפרובט. אָבער דאָס מאָל זענען די רעדער פון צופיל שמירען שטעהן געבליבען. די מעשה איז געוואָרען אויסגעפאַלענד. מענשען, וועלכע האָבען גוטע פאַפירען, געזונד, און אַלץ אין בעסטער אָרדנונג — טאָ צו וואָס שיט מען עפּיס מיט אַזוי פיל געלד? און די מעשה האָט זיך דעמאָלט בליץ שנעל פערשפרייט וועגען די מענשען, וואָס שיטען אין אַלע זייטען מיט געלד, אַבי צו קענען באַלד פאָהרען. מען האָט די מענשען גענומען אויף אַ קאָנטראָלע, און ס'האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז דאָס קינד איז נישט אין אָרדנונג: אויפ'ן קאָפּ איז עפּיס נישט גלאַט ווי אַמבעסטען... און אין די לעצטע טעג, ווען די שיף האָט שוין געזאָלט ריהרען פון די ברעגעס נאָך אַזוי לאַנג וואַרטען אויף איהר, האָט דער דאָקטער אויפ'ן שטרענגסטען אופן פערזאָגט דאָס קינד נישט דורכצולאָזען. בכן די קינדער, וועלען פאָהרען מיט דער זעלבער שיף, וועלען ווערען אָנגעשטעקט. פערשטעהט זיך, אַז פון אַזאַ בשורה איז די עלטערן געוואָרען בייטער אויפ'ן האַרצען. אָבער, ס'האָט גאָר נישט געהאָלפען. עס איז נישט פאַר די עלטערן געווען קיין אַנדערע ברירה, ווי צו טרייסטען זיך מיט'ן צוזאָג, אַז דאָס קינד וועט אויסגעהיילט ווערען און מיט דער צייט וועט עס קומען צו די עלטערן קיין אַמעריקאַ.

*

פערגאַנגען זענען יאָהרען. די עלטערן פון קינד אין אַמעריקאַ האָבען כסדר געהאַפט אויפ'ן זוהן, וואָס וועט קומען אַ געזונדער און דעמאָלט וועט מען זיך פרייען פאַר דער גאַנצער צייט.

דער קליינטשיקער אָבער האָט זיך פון דעם אַלעם נישט וויסענדיג געמאַכט גאָר געזויגען די מאַמע אין דער האַלב איינגעפאַלענער כאַטקע ביים וואַלאָנע, וואָס האָט איהם אויס רחמנות צו זיך גענומען. די יאָהרען זענען געלאָפען און דער קליינער איז מיט דעם זעלבען אימפעט געלאָפען צו בעקענען זיך מיט דער וועלט. דער וואַלאָנער האָט געשעפּט נחת פון דעם חברה־מאַן.

דער לעהרער זיינער האָט פון איהם שטאַרק געהאַלטען. די אַנדערע שילער זענען דערפון נישט געווען צופרידען: עפּיס אַ צוטשעפעניש... און אַזאַ למדן. מיט דער צייט האָט ער צו בעקומען „גוטע פריינד" און איז אין אַ קורצער צייט געוואָרען פאָפּולער... אַזוי אַז מ'האָט זיך מיט איהם אָנגעהויבען רעכענען.

זייענדיג אַ סאָלדאַט אין דער בעלגישער אַרמיי, בעקומט ער אַ העכערער ראַנגע, און צו זיין בעפרייען פון מיליטער האָט ער שוין דעם טשין פון גענעראַל. אַהיימקומענדיג אַן אויסגעדינטער, נעמט ער אויף זיינע פלייצעס די גאַנצע ארבייט פון דער פאַשיסטישער בעוועגונג אין זיין מאַכט, און ווערט ערשט אויף אַן אמת בערימט... איז אָבער בעשערט אַ מענש אַן אומגליק.

מיט אַ וואָך צוויי צוריק זענען געקומען פון אַמעריקאַ אַ מאַן מיט אַ פרוי, די אמת'ע אַמעריקאַנער „אָלרייטניקעס" און האָבען אָנגעהויבען מיט דער הילף פון אַן אַדוואָקאַט אויסצופאָרשען ווי ס'איז אַוועקגעקומען זייער אַ קינד, וואָס איז פערבליבען מיט אַ נישט ריין קאָפּעל... זיך הייגט זוך מאָרגען. ווי? ווען? וואָס? אָבער ווי זאָגט מען — פאַר געלד איז גאָרנישט. און... טאַטע מאַמע האָבען אויסגעפינען די טייערע כלי. אַ גענעראַל אין שפּאָרען מיט אַ געשליפען צינגעל...

ווערט דאָך מן השמים אַ פרייד. אָבער דער זוהן לאָזט זיי גאָר נישט קומען צום פסוק. וואָס טאַטע? ווען מאַמע? איהר זאָגט דאָך יודען און זייט מוחל אויף דער צווייטער זייט. עס העלפט נישט קיין אַדוואָקאַט. דער פאַשיסט וויל פון גאָרנישט הערען.

טאַטע מאַמע האָבען נעבעך געמוזט פערבייסען די ליפען און אויסוויינען זיך אויף קבר אבות...

אָט די געשיכטע ווערט היינט צוטאָג איבערגערעדט פון גרויס און קליין. נישטאָ אַ הויז, ווי די מעשה זאָל נישט דערציילט און איבערדערציילט ווערען.

א. דאָרף

די רענאָמירטע שולע פאַר קינדער פון יוד. אינטעליגענץ

7־קלאַסיגע שולע פון פ. קאַצענעלזאָן נאַחומאָב
ניי־גאַס 6
צווישען נאָוואָמיעסקאַ און ווסכאָדניאַ

עס ווערען אָנגענומען אין אַלע קלאַסען אין עלטער פון 7 ביז 14 יאָהר
שילער און שילערינס.
אַ ספּעציעלער פאָרבערייטונגס־קלאַס פאַר ענטוויקעלטע 6־יעהריגע קינדער. אַ גרויסער פּראָגראַם פון העברעאיש און רעליגיעזע יודישע לימודים. די למודי־קודש ווערען געלערנט אונטער דער הנהלה און השגחה פון בערי־המטען אַלטען למדן
ר' בנימין יעקב קאַצענעלזאָן.

ביי דער שולע עקזיסטירט פאַר קינדערלעך פון 3 ביז 6 יאָהר
אַ פרעבעל־שולע / Freblówka
פּוילישע און העברעאישע לידער און לייכטע געשפרעכען.
גימנאַסטיק מיט מוזיק. רידמישע טענץ. האַנד־אַרבייט.
אָנפאַנגס־לעהרע פון לעזען, שרייבען פּויליש און עברי (דאַווגען).

נאָכמיטאָג־שולע 50% ביליגער.
נאָכמיטאָג ־ פרעבעלשולע.
979

איינשרייבונגען פון ר"ח אלול טעגליך פון 11 ביז 1 און פון 5 ביז 7 אָווענד.

Dr. med.
EYCHNER Jakób
Aleja 1-go Maia 16, Tel. 11-24
אינערליכע- און קינדער - קראַנקהייטען.
נעמט אָן פון 6—7, זונטאָג פון 3—4.

Dr. L. LEWITAN
נעהמט אָן אין דערהיים פון 5 ביז 7 אָווענד צו קליניק־פריוען. זיין
31 גדאַנסקאַ 31.

Dr. med. I. WAJNBERG
Cegielniana 47 tel. 26-02
אינערליכע קראַנקהייטען. ספּעצ. לונגען און הארץ קראַנקהייטען בעשטראַלונגען מיט קינסטליכע בערג־זון.
נעמט אָן פון 3—5 נאָכמיטאָג. 481

Dr. med. H. LUBICZ
צעגיעלניאַנאַ 43, טעל. 41-32
ספּעציאַליסט פאַר הויט, וועניעריש און מענער־שוואַכע קראַנקהייטען. 1829
הײלונג מיט קווארץ־לאַמפּען (האָר־אויספאַל)
נעמט אָן פון 8—10 און פון 5—8 אָווענד

לכבוד יום־טוב!
צו די בעפאָרשטעהענדע ימים־טובים עמפעהל איך מיינע געעהרטע קונדשאַפט אַ גרויסען אויסוואַהל פון: פּודער, טואַלעט־זייפען, קעלנישע און בלומען־וואַסערן פערפומען, ווי אויך אַלע אַרט קאָסמעטיש. אַרטיקלען צו קאָנקורענץ־פּרייזען!
רעעל! ביליגער ווי איבעראַל!

מיט אַכטונג
י. דרוקער, זאַוואַדסקאַ 11.

אַן אָוונט מיט די גרעסטע שוואַרץ־קינסטלער

מענשען, וואָס ווייזען וואונדער

אין דער זומער־וואוינונג פון בערימטען שוואַרץ־קינסטלער טהורסטאָן, ערגעץ אין לאַנג־איילאַנד (ניו־יאָרק), האָבען זיך אין אַ שעהנעם אָוונט פערקליבען די מעהרסטע בעוואוסטע פאָרשטעהער פון דער מאַגיק־פּראָפעסיע צו פערברענגען אַ געמיטליכען אָוונט צווישען אינטימע פריינד. און ווי אַלע מאָל אין אַזאַ מאָל, זענען דערמאָנגען פון פערגאַנגענע טעג, ווי אויך די נייעסטען אין דער הערשאַפט פון שוואַרץ־קינסטלעריי. געווען דער הויפּט געשפרעך פון דער נעקליבענער געזעלשאַפט, אַלץ אַרום האָט געאַטעמט מיט אַנגעווייטער שטימונג. דער גרויסער זאַל, אַראַנזשירט אין עגיפּטישען סטיל, האָט אַרויפגעצוואונגען אויף אַלעמען אַ חטומים־אַנדדייטעניש וועגען גאָר אַ בעזונדער וועלט און לעבען. וואו אילוזיעס קייסלען זיך נאָכאַנאַנד איינע אין די אַנדערע און וואו איבערנאַטירליכע דערשיינונגען שיינען צו זיין נאַטירליך. די שווערע שוואַרצע פאָרטיערען און אַלערליי שוואַרץ־קינסטלערישע קלאַפּער־געצייג האָבען דעם אַריינקומענדיגען דערמאָנט, אַז ער איז אַריינגעטראָטען אין אַ טיפען סודות'דיגען וואַלד, וואו מען קאָן אַלץ אין דער וועלט דערוואַרטען.

אין זאַל זענען געווען פערזאַמעלט די וויכטיגסטע פאָרשטעהער פון דער כשוף־וועלט.

מאַדאַם הערמאַן, די פרוי פון בערימטען שוואַרץ־קינסטלער הערמאַן, האָט דערצעהלט פאַסירונגען פון איהרע רייזעס איבער אייראָפּאַ. דערצעהלט אייניגע פיקאַנטע עפּיזאָדען פון פעטערבורג און פון צאַר, וועלכער האָט זעהר ליב געהאַט די פאָרשטעלונגען פון איהר פערשטאָרבענעם מאַן.

מאַליני (יודישער נאָמען קאַץ), איינער פון די אָנגעזעהענסטע אין דער וועלט פון מאַגיע, אַ קינסטלער וואָס גיט זיינע פאָרשטעלונגען גאָר אין פּריוואַטע הייזער, האָט דערצעהלט פילפאַרביגע אַנעקדאָטען וועגען ענגלישען קעניג עדוואַרד דעם זיבעטען. הודיני דער קעניג פון אַלע שלעסער־עפענער, וועלכער איז אויך בעקאַנט פאַר דעם וואָס ער האָט אויפגעדעקט אַלע שווינדלען פון די ספּיריטואַליסטישע מעדיומס, האָט אויך דערצעהלט פון זיינע ערפאַהרונגען אין רוסלאַנד און פון זיינע בעגעגענישען מיט פיל פון די געקרוינטע קעפּ.

דעם געשפרעך איז דערנאָך געוואָרען ריין־פּראָפעסיאָנעל און הודיני האָט פאַר די פערזאַמעלטע דערקלערט, אַז אויב ביז אַהער זענען אַלע אַזוי־גערופענע וואונדער־שטיק פאַר איהם געווען דערקלערליך, זענען דאָ אָבער אייניגע וואונדער־פאָרשטעלער, וועלכע זענען פאַר איהם איינגעוויקעלט אין טיפער געהיימניש און די זענען: איינער א עגיפּטישער פאַקיר און דער צווייטער אייזשען דע רוביני, אַ יונגער מענש פון מאָראַוויאַ.

דאָס אומערקלערליכע פון דעם עגיפּטישען פאַקיר'ס וואונדער בעשטעהט אין דעם, וואָס ער קאָן אָפּשטעלען דאָס קלאַפּען פון האַרץ אויף אַ געוויסער צייט. אָדער בעסער געזאָגט, ער קאָן אָפּשטעלען דאָס לעבען. ער לאָזט זיך בעגראָבען אין דער ערד, לאָמיר זאָגען, אויף אַ וואָך אָדער צוויי, און נאָך דער בעשטימטער צייט, נעמט מען איהם אַרויס פ'ין דער טרונע און ער ווערט צוריק לעבעדיג.

אייזשען דע רוביני'ס פאָרשטעלונגען בעלאַנגען צום געביט פון טעלעפּאַטיע, אָדער, ווי ער אַליין רופט עס אָן „איבערגעהענדיגער ווילענס־קראַפט". עס זענען דאָ פערשידענע מעטאָדען, ווי אַזוי צו פולשטענדיגען די קונסט פון לייענען יענעמ'ס געדאַנקען אָדער פערלאַנג, אָבער אין רוביני'ס פאַל הערשט נישט קיין פערזענליכע בעריהרונג צווישען דעם פאָרשטעלער און פיהרער.

דאָס, וואָס רוביני בעווייזט, ווערט געטוהן אויף אַזאַ אופן:

רוביני געהט אַרויס פון צימער, און די מענשען, וואָס בלייבען שטימען צווישען זיך איין צו בעהאַנדלען אַ געוויסען געגענשטאַנד, אַז ער קערט זיך אום, טרעט אַרויס די פערזאָן, וואָס האָט זיך אָנגענומען צו זיין דער פערמיטלער. רוביני בעט איהם, אַז ער זאָל אַרויפלעגען זיינע הענט אויפ'ן ברוסט, כדי עס זאָל נישט זיין קיין פערבינדונג מיט איהם. ער געהט אַ פריהער און דער פערמיטלער נאָך איהם, און אויף אַזאַ אופן ערפילט ער פינקטליך זיין אויפגאַבע.

דאָס שטוינענדיגסטע, וואָס רוביני האָט בעוויזען, איז פאָרגעקומען אין סאַן פראַנציסקאָ דעם 22טען יולי, 1922. רוביני האָט זיך געזעצט אין פראָנט פון אויטאָמאָביל געבען שאָפער, און דער „קאָנדוקטאָר", דער יעניגער, וואָס דאַרף געבען די גייסטיגע בעפעהלען, האָט זיך געזעצט פון הינטען, אין אויטאָמאָביל זענען געווען בעוואוסטע און וויכטיגע מענשען. די אויפגאַבע איז בעשטאַנען און פאָהרען צו אַ געוויסען בלומען־פערקויפער. אַרויסגעהן פון מאַשין, אויסקלייבען אַ בוקעט בלומען, און דערנאָך פאָהרען אין אַ בעשטימטען פלאַץ און דאָרט אַוועקלייגען דעם בלומען־קראַנץ צוליב'ן כבוד פון אַ מיליטערישע טאַט. רוביני האָט זיין אויפגאַבע פינקטליך דערפיהלט.

רוביני איז געבוירען געוואָרען אין מאָראַוויאַ, געדינט אין דער עסטרייכישער אַרמיי אין צייט פון וועלט־קריג, גענומען געוואָרען אלס געפאַנגענער פון די רוסען, און איז בעפרייט געוואָרען גלייך נאָך דער רעוואָלוציע. אין דער צייט, וואָס ער איז געווען אַלס געפאַנגענער אין רוסלאַנד, איז ער פעראינטערעסירט געוואָרען מיט דער יאָגי־פילאָזאָפיע, דורך אַ בוך, וואָס איז איהם אומגעריכטערהייט אין האַנט אַריינגעפאַלען. ער האָט שטופענוויז גענומען ענטוויקלען די פעהיגקייט צו פערנעהמען די אימפולסען פון אַן אַנדערענס ווילען, און האָט אויסגעפונען, אַז געוויסע יאָגי־מעטאָדען, זענען איהם זעהר צוניץ געקומען.

רוביני אַליין פרעטענדירט נישט אויף וועלכער עס איז איבערנאַטירליכער קראַפט. ער זאָגט, אויב אימיצער קאָן זיך בעפרייען פון אייגענעם ווילען, דעמאָלט איז ער אונטערגעוואָרפען צו דערהאַלטען די בעפעהלען פון אַן אַנדערענס ווילען.

די יאָגיס אין אינדיען, איבען זיך גייסטיג פון זייער קינדהייט אין דער קונסט פון עלימינירען דעם אייגענעם ווילען אין איין פאַל און צו קאָנטראָלירען דעם ווילען אויף איין פונקט אין אַן אַנדער פאַל. אַ יאָגי איז מסוגל צו הערען טריט פון מענשען פאַר צוויי הונדערט מייל ווייט. אַ יאָגי קאָן אויך אייך אַרויפצווינגען זעהר לייכט זיין ווילען, און מאַכען אייך זעהן דערשיינונגען, וועלכע ער וויל, אַז איהר זאָלט זעהן. די הויפּט־פילאָזאָפיע פון די יאָגיס אין אינדיען קאָנצענטרירט זיך אַרום דעם פונקט פון קאָנען זיך אַליין, דורך געוויסע שטרענגע גייסטיגע, ווי אויך פיזישע איבונגען, ברענגען צו אַ מדרגה פון העלזעהען און הערען, ווי אויך צו קאָנען זיין דער בעל־הבית איבער'ן אייגענעם לעבען. זיי האָבען דעריבער פערשידענע מעטאָדען ווי צו איבען דעם גייסט און קערפּער צו געהאָרכזאַמקייט. איינע פון די וויכטיגסטע מעטאָדען איז די קונסט פון רעגולירען דאָס אָטעמען. נאָך זייער טעאָריע קומט אויס, אַז דער יעניגער, וואָס קאָן רעגולירען דאָס אָטעמען, איז שוין זיין אייגענער הערשער, אויז קאָן פאָרשטעלען וואונדער.

דער וואונדער מיט רוביני'ן איז, וואָס ער, אַן אייראָפּעער און מערב־לענדישער מענש האָט געקאָנט זיך צופּאַסען צו די מעטאָדען פון די יאָגיס. ביז היינט גען טאָג איז אינדיען דאָס לאַנד פון וואונדער אַ פערזינגלטער בוך פאַר'ן אייראָפּעער.

מ.־נער

רעטשניצע פון דאָקטוירים־ספּעציאַליסטען!
בזשעזשינער 11, טעל. 37-63
אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָוענד

ד"ר וואָלינסקי	נאָז, האַלז, אויערען־קר.	4—3
ד"ר קערשנער	קינדער־קראַנקהייטען	12—9 5.30—4
ד"ר שיפמאַן	אינערליכע קראַנקה.	12—10 6.30—5
ד"ר לוביטש	הויט־און געשלעכט קר.	2—12
ד"ר שמירגעלד	נערווען און גייסטיגע קר.	3—1
ד"ר גאָלדבלאַט	אויגען־קראַנקהייטען	2—12.30
ד"ר עליאַסבערג	כירורגישע קראַנקה.	2½—1
ד"ר בערגסאָן	פרויען און געבורטס־הילף	4—3

פּסיכאָ־טעראַפּיע, שפּריץ־שפּריצונגען ווי שטעלען א. ז. ו. מאָקען־שטעלען, קינסטליכע בערג־זון־באַשטראַהלונג איני־שפּריצונגען, מאַסאַזשען, עלעקטריזאַציע, אָפּעראַציעס. אויף פערלאַנג — וויזיטען אין שטאָט. — אין לאַבאָראַטאָריום װערען אָנגענומען אַלע ערט אַנאַליזען, ווי אויך פלעגמע און בלוט. 2120

אימפּפונגען נעגען שקאַרלאַטין.

ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען א
רענטגענאָלאָגישער קאַבינעט
עס נעהמען אָן:

ד"ר זילבערשטיין	צאָהן־ערצט	9—2 נ.מ.
ד"ר לאָזשינסקאַ סטאַראָפּאָלסקאַ	צאָהן־אַרצט	7.30—3

קינסטליכע ציינער, קאָראָנען, פּלאָמבען א. ז. ו.
די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאָג.

Dr. ALTERMAN-GURFEL
אַקושעריע און פרויען־קראַנקהייטען.
Piramowicza 10.
נעהמט אָן פון 4—6 נאָכמיטאָג Tel. 46-96.

Dr. Z. Rakowski
ספּעצ. פאַר אויערען, נאָז, האַלז און לונגען־קראַנקה.
9 קאָנסטאַנטינאָווסקאַ 9
טעלעפאָן 27-81
ספּעציעלער קורס פאַר שטאַמלער.
ספּרעכשטונדען פון 2 ביז 2 און פון 5—7. 175
נעהמט אויך אָן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10 ביז 11 און פון 2 ביז 3 נאָכמ.

Dr. med. Różaner
ספּעציאַל־אַרצט פאַר וועגערישע און הויט־קראַנקהייטען
בעהאַנדלונג מיט קינסטליכע בערג־זאָננע
נאַרוטאָוויטשאַ 9, 1. שטאָק. טעלעפאָן 28.98
נעמט אָן פון 8 ביז 10 פריה און פון 5 ביז 8 אָוו.

צו די עלטערן פון קינדער, וועלכע בעזוכען פאָלקס־שולען.
די פאַרוואַלטונג „תורה ודרך ארץ" עפענט נאָכמיטאָג־שעורים פון למודי קודש, דהיינו: עברי חומש, נביאים, משנה גמרא און העברעאיש אונטער דער לייטונג פון הרב גוטקובסקי אין לאָקאַל פון גימנאַזיום „בית אלפנא", צעגעלניאַנאַ 60.
איינשרייבונגען פון די שילער נעמט אָן די קאַנצעלאַריע פון דער גימנאַזיום טעגליך פון 5—7 אָוענד.— לטובת די אונבעמיטעלטע איז דער פרייז פון שכר־למוד נור 4 זל. א חודש. 1031

דאַמען און צאָהנטעכניק
י. ביטענסקי
5 קאָנסטאַנטינער 5
נעהמט אָן אַלע טאָג פון 9 פריה ביז 8 אָוענד.
פרייזע ביליגע! בעהאַנדלונג אָהן וועהטאָג

Dr. H. Rakowski
Zawadzka 25, tel. 37-34
קינדער־ און אינערע־קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט. 1028

א שטיק־מאַשין
פירמע „PFAFF"
צו פערקויפען.
צו ערפאַהרען אין אַרט. פון 10—1 ביי ש.

Dr. med. Braun
נאַלעווקי 23, טעל. 40-26

בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתיך
איך האָב די עהרע מיטצוטיילען, אז איך האָב מיין ביוראָ איבערגעטראָגען פון פעטריקאַווער 18 אויף
17 פעטריקאַווער 17
2־טען הויף, פּאַרטער. דורכגאַנג זאַמענהאָפ 52
וואו עס ווערט ערלעדיגט און געשריבען אַלערליי בריוו ליט'ן אוסטאַוו, קלאָוזעס, ואַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטעט אין פוילען, אַפּעלאַציעס, אַפּאָזיציעס, אַדמיניסטראַטיוועס, רעקורסען־ ווענען האַנדלסעס און קאָמיסאַריאַט־רושאָנדו, ביטעס צו אַלע פּאָליציי־בעצירקען, שותפות־אַקטען, סטאַטוטען, אַקטע אינטערציזיעס, אַקטען דעראַכוזיעס, קאָרנע סקאַרגעס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען. 503
רעכט־קאָנסולענט י. מאַנעלאַ
פעטריקאַווער 17, זאַמענהאָף 52.
שנעל, רעעל און ביליג!

שפּאָרט געלד!
אַלטע בינדעס, קראַוואַטען ווערען איבערגעמאַכט אויף שלייפלעך און קראַוואַטען
ביי הע שטאָרמש
חאָ"ב באָרסקאַ 31.

רעטשניצע פון דאָקטוירים־ספּעציאַליסטען
און ערצטליך־דענטיסטישער קאַבינעט
זגערסקאַ 17, טעל. 16-33.

ד"ר ראַקאָווסקי	נאָז, האַלז, אויערען קר.	11-10 3-2 6½—7½
ד"ר רוזשאַנער	הויט־און געשלעכט־קר.	11—10 2—1
ד"ר גאָלדשטיין־פּאָלאַק	אויגען־קראַנקהייטען	2-1 8-7
ד"ר יוסטמאַן	נערווען־קראַנקהייטען	2—12
ד"ר ראָזענצווייג	קינדער־קראַנקהייטען	12-10 5-4
ד"ר פּאַפּיערני	פרויען־און געבורטס־הילף	11½-1 6-5
ד"ר קאַנטאָר	כירורגישע־קראַנקהייטען	4-3 2-1.1
ד"ר וויינבערג	אינערע הערץ לונגען־קר.	11-1 5½-7
ד"ר סטופּעל	רענטגען	6-4 12-10
ל. פּרוסאַק	צאָהן־אַרצט	2—10
נ. ראַזעס	צאָהן־אַרצט	4—7

צאָהן־מונדהיילונג, בעליכטונגען, קאָראָנען, פּלאָמבען, א אז. וו.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען
רענטגען־אינסטיטוט
היילונג פון הויט־קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגען־שטראַהלען, סאָר בעשטראַהלונג און דורכלייכטונגען, קוואַרץ־לאַמפּע, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, אַלע מעגליכע אַנאַליזען. א קורס פאַר שטאַמלער.
אימפּפונגען געגען שאַרלאַך (שקאַרלאַטין) פון 4—5 נאָכמ.
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.
וחידים אין ד"ר שטאָב.

מיר קויפען יעדע צאָהל גענוצטע
פיקערס
אָנמעלדונגען טעלעפאָניש אויף נומער 21-98. אָדער אין ביוראָ אַלעקסאַנדריסקאַ 26. 1068

28 נאָר 28 נאָר 28
פערקויפט נישט אייער
מעבעל,
דיוואַנעס, פעלצען, אַנציגער, נייַ־מאַשינען אז"וו. בעסער איהר איבערצייגט אייך נישט ביי די לאַנג־עקזיסטירענדע פירמע
ח. לאָזניק, בענעדיקטאַ 28
נאָר איך צאָהל די העכסטע פרייזען!
בעמ: ביי מיר אויף לאַגער שטענדיג פערשיידענע גענוצטע מעבעל און נייע צושטאַנד.
פרייזען צוגענגליכער, ווי איבעראַל!
28 נאָר 28 נאָר 28

די צוויי שוועסטער

טראַגעדיע פון פויליש־יודישער פאַמיליע אין פּאַלעסטינא.

גאַנץ ירושלים געפינט זיך היינט אונטער דעם שרעקליכען איינדרוק פון דעם זעלבסטמאָרד פון דער בליהענדער שעהנער שושנה ב. מען בעדויערט נישט נאָר דעם טויט פון דער אומגליקליכער מיידעל, וואָס האָט שטענדיג אויסגעזעהן אַזוי לוסטיג און פרעהליך, נאָר מען בעדויערט אויך דעם אונגליקליכען פאָטער, וועלכער האָט אין אַ קורצער צייט איבערגעלעבט איין אונגליק נאָכ'ן אַנדערען. זיין איינציגער זוהן איז אין דער מלחמה אַלס אידעאַליסט געפאַלען אין יודישען לעגיאָן, דאַן איז געשטאָרבען דעם אַלטען'ס פרוי, וועלכע ער האָט זעהר געליבט. מיט אַ פערטעל יאָהר צוריק, ווידער, איז דעם אַלטען ב. געשעהן אַנ'אומגליק. עס איז בעגאַנגען זעלבסטמאָרד זיין עלטערע טאָכטער אסתר, און שוין ווידער אַזאַ אונגליק — די צווייטע טאָכטער, דאָס לעצטע פון די דריי קינדער זיינע, די אַזוי־בעליבטע שושנה, איז בעגאַנגען זעלבסטמאָרד דורך גיפט!

אַזוי איז אין פערלויף פון אַ קורצער צייט געוואָרען אַ תל פון אַ גאַנץ הויז, וואָס האָט אויסערליך אויסגעזעהן גליקליך און צופרידען, און אויף וועלכען הונדערטער מענשען האָבען געקוקט מיט קנאה.

זיין פרוי האָט איהם געבוירען דריי קינדער, איין זוהן מאיר, און צוויי טעכטער, אסתר און רויזע. ער האָט דאַמאָלס געוואוינט אין פוילען. מאיר איז געוואָרען א גאַנצער אָנפיהרער ביי די יונגע ציוניסטען, און ווען עס האָט אויסגעבראָכען דער קריג, איז ער אוועק ווי ער האָט זיך אויסגעדריקט, צו קעמפען מיט דער שווערד פאַר פּאַלעסטינא. דורך איבערמענשליכע אָנשטרענגונגען האָט זיך דאָס יונגעל געשלעפּט פון פוילען איבער פערשידענע לענדער, ביז עס איז איהם געלונגען אריינצוקומען אין דעם יודישען לעגיאָן, וועלכען זשאַבאָטינסקי האָט געשאַפען, אום צו קעמפען פאַר פּאַלעסטינא דאָס יונגעל איז געווען זעהר היציג, און ער האָט זיך שטענדיג געריסען אויף די געפערליכסטע ערטער, ביז אַ קויל פון אַ פיינדליכער ביקס האָט דורכגעלעכערט די ברוסט פון דעם מוטיגען יונגען סאָלדאַט.

ב. פלעגט דאַן צושטעלען לעדער פאַר דעם מיליטער, און אַזוי איז עס געקומען דערצו, אַז עס האָבען אַנגעהויבען אריינצוקומען צו איהם פערשידענע מיליטער־פערזאָנען. נאַטירליך האָט מען נישט געקאָנט אויסמיידען, אַז די מיליטער - פערזאָנען זאָלען אינגאַנצען נישט קומען אין בעריהרונג מיט די צוויי מיידלעך אין שטוב. ב. האָט אָבער געהאַלטען אַנ'אויג אויף זיינע טעכטער. נאָר וויפיל ער האָט אַכטונג געגעבען האָט ער נישט געקאָנט פערהיטען, אַז ביידע מיידלעך זאָלען נישט נאָהענט בעקאַנט ווערען מיט אַנ'אָפיציער און אַ געהילפס־אָפיציער, וואָס פלעגען אריינקומען צו איהם.

גראָד האָט דער צופאַל געוואָלט, אַז ביידע טעכטער פון ב. זאָלען זיין זעהר שעהנע און טראָץ זייערע יונגע יאָהרען זענען זיי געווען קערפערליך אַזוי ענטוויקעלט, אַז מען האָט זיי געהאַלטען פאַר פיל עלטער, ווי זיי זענען געווען אין דער ווירקליכקייט.

עס האָט נישט לאַנג געדויערט, ווי די יונגע טאָכטער רויזע האָט ענטפּלעקט פאַר איהר עלטערער שוועסטער דעם שרעקליכען סוד, אַז זי פיהלט עפּיס אונטער איהר ברוסט... די עלטערע שוועסטער האָט פערשטאַנען וואָס פאַר אַנ'איינדרוק אַזאַ געשיכטע קאָן מאַכען אויף איהרע עלטערען, און זי האָט דעריבער בעשלאָסען מיט אַלע מיטלען צו פערדעקען די געהיימניש. זי האָט אַזוי אַראַנזשירט, אַז אַ פעטער פון וואַרשע האָט אַרויסגערופען ראָזאַ'ן צו זיך אויף אַ קורצער צייט אין געסט, און זי, די עלטערע שוועסטער, האָט זי אַהין בעגלייט. אַנשטאָט צו פאָהרען צום פעטער, זענען די צוויי מיידלעך אַוועק צו אַ דאָקטאָר... ערשט דערנאָך, ווען ראָזאַ האָט זיך בעפרייט פון איהר „סוד" זענען זיי געקומען צום פעטער. די עלטערע טאָכטער האָט בלויז געוויילט איינינע טעג און איז באַלד צוריקגעפאָרען אַהיים. די יונגערע שוועסטער איז געבליבען אַ שטיקעל צייט אין וואַרשע. דורך דער צייט האָט זי בעוויזען צו פערבינדען עטליכע קורצע ראָמאַנען, פון וועלכע איינינע זענען געווען זעהר אינטימע. און ווען זי איז אַהיימגעקומען, האָט זי אַלץ דערצעהלט פאַר איר עלטערע שוועסטער.

די עלטערע שוועסטער האָט דערווייל פערבונדען אַ ראָמאַן מיט אַ יי־דישען געהילף־אָפיציר, אַ קריסט. זי האָט אָבער געהאַט אַ גאַנץ אַנדער בעציהונג צו מענער, און זי האָט מעהרערע מאָל געמאַכט פּראָוואָרפען איהר יונגערער שוועסטער, אַז זי בעהט אויף אַ פאַל שען וועג, און איהר ענדע וועט זיין אַ שלעכטע. די אַלע וואָרנונגען האָבען אָבער נישט געהאָלפען און ראָזע האָט נישט דורכגעלאָזט קיין איין געלעגענהייט אויסצונוצען דאָס לעבען. זי פלעגט עס אָבער אַזוי קונציג מאַכען, אַז איהרע עלטערן זענען געווען זיכער, אַז זיי האָבען אַ כשר'ע, צניעות'דיגע טאָכטער. ווען דער קריג האָט זיך געענדיגט, האָט זיך ב. אַריבערגעקליבען אין אַ גרויסער שטאָט. דאָ האָט ער זיך אריינגעוואָרפען אין וואַלוטע־האַנדעל און איז זעהר רייך געוואָרען. עס איז איהם זעהר אָפּט אויסגעקומען צו פאָהרען קיין דייטשלאַנד און אין די אַנדערע שכנות'דיגע לענדער פון פוילען, אַז אום נישט צו וואַרפען קיין חשד אויף דער גרעניץ־וואַך האָט ב. אַריינגעצויגען אין האַנדעל זיינע צוויי טעכטער. אַמאָל פלעגט ער אַליין פאָהרען, און אַ מאָל פלעגט ער שיקען די עלטערע אָדער די יונגערע טאָכטער.

פאַר די טעכטער האָט זיך אָנגעהויבען אַ נייע וועלט. די יונגערע טאָכטער איז געווען איינפאַך גליקליך, וואָס זי האָט געקאָנט לעבען אַ טאָג, נישט געפינענדיג זיך אונטער דער קאָנטראָל פון די עלטערן, נישט־מיהלענדיג קיין שום ליבע צו מענער, האָט זיך אָבער אין איהר ענטוויקעלט אַ וואָהרע בעסטיע, וואָס האָט זי געטריבען צו האָבען פערבינדונגען מיט מענער. דערביי איז זי זאָגאָר נישט געווען זעהר איבערקלייבעריש.

די עלטערע טאָכטער, ווידער, איז געבליבען פעסט איינגעשפּאַרט ביי איהרע אַנשויאונג. און ביי איהר פעסטער ליבע צו איהר דייטשען ליבהאָבער. זי פלעגט אויסנוצען די געלעגענהייט פון איהרע בעזוכען אין דייטשלאַנד, און פלעגט טיילמאָל אַראָפּפאָהרען אין דער שטאָדט, וואו איהר געליבטער האָט געוואוינט, אָדער זי פלעגט איהר געליבטען אַרויסרופען צו זיך. די דאָזיגע זעהונגען מיט איהר געליבטען זענען פאַר ביידע געווען אַ קוואַל פון פריידען אויסגעמישט מיט ליידען.

צוויי יונגע לעבעדיגע וועזענס האָבען זיך צוזאַמענגעטראָפען אין אַ פרעמד אָרט, אונגעשטערט, אויג אויף אויג. דאָס בלוט האָט ביי ביידען געזידט און געקאָכט, און צייטענווייז האָט אויסגעזעהן, אַז אָט, אָט ווערט אַריבערגעשטיגען יענע גרעניץ, וועלכע האָט שוין מעהר ווי איין מעדעל און פרוי אומגליקליך געמאַכט, און געבראַכט צו הונדערטער טויזענדער טראַגעדיעס, אָבער יעדעס מאָל האָט ביים מעדעל געזיגט דער ניכטערער פערשטאַנד און זי האָט זיך בעהערשט.

— איך קאָן געהערען צו דיר, ליבער פראַנק, — האָט זי געזאָגט, — נאָר דאַן, ווען איך וועל ווירקליך זיין דיינע, דיינע אינגאַנצען, דיין פרוי.

פאָרטזעצונג קומט.

ווילסטו פאַר רייטער־בעזיצער
רייטעריי־ברעטלעך און אַלע בעזעצונגען מיט פלאַכע און רונדע שטיינטען פאַר שמאָלע און ברייטע רייטערס צו בעקומען ביי
A. Szlezynger
CEGIELNIANA 66.
869 Telefon 24-49.

ניַיער פאלקסבלאט
26. סעפטעמבער 1926

דאס לאדזשער לעבען

ניַיער פאלקסבלאט
26. סעפטעמבער 1926

סכנה פון א טעקסטיל-ארבייטער-שטרייק.

אינדוסטריעלער ווילען קיין שום הוספה נישט געבען.-ארבייטער שטעהען פעסט ביי זייערע פאָדערונגען.

מארגען אונטערהאנדלונגען אין ארבייטס-מיניסטעריום.

(–) אין צוזאַמענהאַנג מיט דער תשובה, וואָס די אינדוסטריעלער האָבען געגעבען אויף די אַרויסגעשטעלטע פאָדערונגען פון די טעקסטיל-אַרבייטער, האָבען די אַרבייטער זיך געווענדעט צום אַרבייטס אינספעקטאָר, ער זאָל אָננעהמען די געהעריגע שריט.

דער אַרבייטס-אינספעקטאָר האָט דעריבער בעשלאָסען צו רופען אַ קאָנפערענץ צווישען ביידע צדדים.

גלייכצייטיג האָט דער פעראיין „פראַצאַ" אַרויסגעשיקט אַ דעלעגאַציע צום פרעמיער באַרטעל.

אויף דער פערזאַמלונג פון „פראַצאַ" האָבען אַלע אָנוועזענדע בעשלאָסען, אַז אין פאַל ווען די דעלעגאַציע וועט נישט בעקומען קיין צוזאָג פון פרעמיער צו העלפען, – זאָל אויסברעכען דער שטרייק.

אויף די דעלעגאַטען-פערזאַמלונג פון די קלאַסען-פעראיינען האָט שאַרף פּראָטעסטירט געגען דעם, וואָס די אינדוסטריעלער האָבען אָפּגעלעגט די תשובה אויף דעם 1. אָקטאָבער. די פערזאַמלונג האָט בעשלאָסען, אַז ס'זאָל אויסברעכען אַ שטרייק, אויב די אינדוסטריעלער וועלען נישט נאָכגעבען די פאָדערונגען.

*

אויף דער ווענדונג פון די אַרבייטער-פעראיינען צום אַרבייטס-אינספעקטאָר, האָט דער לעצטער זיך פערשטענדיגט טעלעפאָניש מיט'ן הויפט-אַרבייטס-אינספעקטאָר ה' קלאָט, וועלכער האָט, אויסהערענדיג דעם בעריכט, פאָרגעלעגט צו רופען אַ קאָנפערענץ פון ביידע צדדים.

דער אַרב.-אינספעקטאָר האָט זיך גלייך געווענדעט צום אינדוסטריעלער-פערבאַנד, אין וועמען'ס נאָמען אינזש. רומפעל האָט געענטפערט, אַז ווייל זיי, די אינדוסטריעלער, זענען געגען וואָס-ער-ס'איז הוספה, געפינען זיי נישט פאַר נויטיג אָנטייל צו נעהמען אין אַ קאָנפערענץ.

*

דער ארבייטס-אינספעקטאָר האָט זיך אויף פערשטענדיגט מיט'ן אַרבייטס-מיניסטעריום, כדי געוואָהר צו ווערען וועגען די רעזולטאַטען פון דער אינטערווענץ פון די לאָדזשער דעלעגאַטען פון „פראַצאַ" ביים פרעמיער באַרטעל.

דער אַרב.-אינספעקטאָר זאָל זיך האָבען דערוואוסט, אַז דער פרעמיער האָט אויסגעדריקט זיין מיינונג, דאָס די אַרבייטער-פאָדערונגען זענען אין אַ געוויסער מאָס בערעכטיגט.

אין דער זעלבער צייט זענען אָנגעקומען טעלעגראַמען פון אַרבייטס-מיניסטער צו די אַרבייטער- און אינדוסטריעלער-פעראיינען, אַז אויפ'ן 27. ה. ח. (מאָרגען מאָנטאָג.) ווערט גערופען אַ קאָנפערענץ קיין וואַרשא, כדי אַרומצורעדען די פראַגע וועגען דער הוספה.

*

אין שייכות מיט דער מאָרגענדיגער קאָנפערענץ אין אַרבייטס-מיניסטעריום מיט'ן אָנטייל פון די לאָדזשער אַרבייטער- און אינדוסטריעלער-פאָרשטעהער האָט דער פיהרער פון פאַבריקאַנטען-פעראיין, אינזש. רומפעל ערקלעהרט, אַז הגם די אינדוסטריעלער וועלען אַרויסשיקען זייערס אַ דעלעגאַציע, האָבען זיי אָבער שוין אַ בעשלוס, וואָס איז אָנגענומען געוואָרן אויף אַ זיצונג פון אַלע 4 אינדוסטריעלער-פעראיינען, נישט מסכים צו זיין אויף קיין שום הוספה, ווען אפילו ס'זאָל קומען צו אַ שטרייק.

וואָס ס'איז נוגע דער דעלעגאַציע, וועט זי בעשטעהן פון פאָרשטעהער פון אַלע 4 פעראיינען, ה"ה: ד"ר באַרכשינסקי, אינזש. רומפעל, פּאַוולאָווסקי, דורסקי און קאָרפערט.

*

די פאָרשטעהער פון אַלע אַרבייטער-פעראיינען האָבען, אין שייכות מיט דער מאָרגענדיגער קאָנפערענץ, אָפּגעהאַלטען אַ געמיינזאַמע בעראַטונג.

לויט ווי מיר דערוויסען זיך, זאָל אויף דער דאָזיגער קאָנפערענץ האָבען בעשלאָסען-געוואָרען, אַז אין פאַל ווען די אינדוסטריעלער וועלען זיין איינגעשפּאַרט זאָלען די אַרויסגעשטעלטע פאָדערונגען געענדערט-ווערען אויף אַזאַ אופן, אַז אָנשטאָט אַ פּראָצענט-הוספה, זאָל פערלאַנגט ווערען אַ הוספה לויט די אויסרעכנונגען פון סטאַטיסטישען-אַמט, וויפיל מ'דאַרף האָבען אויף אויסהאַלטען אַ פאַמיליע.

26 ספטעמבער
זון-אויפגאַנג 4.41
זון-אונטערגאַנג 6,32
לענג פון טאָג, 14

26
זונטאָג
יח
תשרי תרפ"ז

רעגיסטראציע פון יאהרגאנג 1908

מאָרגען, מאָנטאָג, דאַרפען זיך מעלדען צו דער רעגיסטראַציע די יונגעלייט געבוירענע אין יאָהר 1908 מיט די אותיות: פון K ביז'ן סוף.

1905

געהט דינען.

(–) די פּאָליציי-קאָמיסאַריאַטען האָבען שוין אָנגעהויבען פונאַנדערשיקען די „קאַרטי פּאָוואָלאַניאַס" פאַר די צוגענומענע צום מיליטער פון יאָהרגאַנג 1905.

דאָס אַריינציהען אין די מיליטער-רייהען קומט פאָר פון 10-טען ביז'ן 15. אָקטאָבער.

1903

ווערט שוין בעפרייט.

(אי) אין משך פון דער היינטיגער וואָך זענען שוין אין אַ סך פּוּלקען בעפרייט-געוואָרען די זעלנער געבוירענע אין יאהר 1903.

שטראפען

פאַר נישט מעלדען די קינדער
און פאַר נישט האַלטען ריין די הייזער.

(מ) ס'ווערט נאָכאַמאָל אויפמערקזאַם געמאַכט, אַז פאַר נישט מעלדען אין דער געהעריגער צייט די ניי-געבוירענע קינדער אין ציוויל-שטאַנד-אַמט, דראָהט אַ גרויסע שטראָף.

*

דער רעגירונגס-קאָמיסאַר האָט אין משך פון דער לעצטער וואָך בעשטראָפט 15 פערזאָן מיט געלד שטראָפען פון 20 ביז 100 זלאָטעס פאַר נישט האַלטען ריין די הייזער אָדער געוועלבער.

הנחה-פעסער.

ווי אזוי בעקומט מען זיי?

(–) אויף די אונצעהליגע אָנפראַגען ווערט אויפמערקזאַם געמאַכט, אַז כדי צו בעקומען אַן אויסלענדישען הנחה-פּאַס אויף אַרויסצופאָהרען אין האַנדעלס-אָנגעלעגענהייטען, מוז מען האָבען אַ בעשייניגונג פון דער האַנדעלס-קאַמער, ווייל אָן דעם, גיט די וואָיעוואָדזטווע נישט קיין פּאַס.

צו דער ביטע וועגען פּאַס מוז מען צולעגען אָריגינאַלען פון דער האַנדעלס-קאָרעספּאָנדענץ מיט דער אויסלענדישע פירמע און בעשייניגונג וועגען די בעצאָהלטע שטייערען.

עקזעקוציעס

זאָל מען נישט מאַכען אזוי שנעל

(או) די פינאַנץ-מאַכט האָט ווידער אַמאָל אויפמערקזאַם געמאַכט די שטייער-אַמטען, אַז פאַר'ן אויספיהרען אַן עקזעקוציע, זאָל מען דעם שטייער-צאָהלער מעלדען מיט 3 טעג פריהער.

אין פאַל, ווען דער צאָהלער וועט צושטעלען אַן אָרימקייטס-צייגניש, זאָל מען די עקזעקוציע אינגאַנצען אויפהאַלטען.

אווענד-שולען

אנגעהויבען די למודים.

(מ) פון 15. ה. ח. האָבען זיך אָנגעהויבען די למודים אין די שטאָטישע פּראָפעסיאָנעלע אָווענד-שולען.

פון דער היינטיגער וואָך אָן וועלען צונויפגעשטעלט ווערען רשימות פון די, וועלכע האָבען זיך געמעלדעט, לויט'ן געזעץ, פערשרייבען און האָבען זיך נישט פערשריבען. די עלטערן פון די, וועלען בעשטראָפט ווערען.

קראנקען-קאסע

געוועהלט א פערוואלטונג און קאמיסיעס פון ראט.

(–) אין זאַל פון לאָדזשער שטאָט-ראַט איז אונטערן פאָרזיץ פון וויצע-פּרעזידענט וואָיעוואָדזקי פאָרגעקומען אַ זיצונג פון ראַט פון דער לאָדזשער קראַנקען-קאַסע.

נאָך די בעריכטען פון דיר. פּאַצאַק איז מען צוגעטרעטען צו די וואַהלען, וועלכע האָבען געגעבען פאָלגענדע רעזולטאַטען:

אין דער פערוואַלטונג זענען צוגעוועהלט געוואָרען: פון די פּוילישע פּראָפ. פעראיינען, די ה"ה: קולטשינסקי, אָווסיאַנקאַ און אַלס פערטרעטער ספּלאַוואָסקי; פון דער סאָציאַליסטישער פּראַקציע, ה"ה: ראַטמאַן קוק, פּורטאַל און אַלס פערטרעטער דעפּוטאַט צערבע; פון דער גרופּע אַרבייטסגעבער, ה"ה: דורסקי, אַלברעכט און אַלס פערטרעטער גוזע.

אין דער רעוויזיע קאָמיסיע זענען געוועהלט געוואָרען מצד די פערזיכערטע: לעשניטשאַק, סטאַדראַטשינסקי (פּוילישע פּראָפּ. פעראיינען); איזדעבסקי, איזדעבסקי, מאַטווין (פּ. פּ. ס.); אַלס פערטרעטער: קאַרלינסקי און סאַס; מצד די אַרבייטסגעבער, ה"ה: פּאַצאַק, קאָקיעלי, און אַלס פערטרעטער: וואַשילעווסקי.

אין דער שידס-קאָמיסיע זענען געוועהלט געוואָרען: מצד די פערזיכערטע: צעדזשינסקי (פּוילישע פּראָפּ. פעראיינען); אַנדזשעיאַק (פּ. פּ. ס.); מצד די אַרבייטסגעבער: גלעמבאָווסקי, אייזענבוים, און מצד דעם ראַט פון דער קראַנקען-קאַסע – פּאָקאָרסקי.

ארבייטער.-דעלעגאציע ביים וואיעוואדע

בעקלאָגט זיך, אַז די פאַבריקאַנטען היטען נישט אָפּ דעם 8-שעה'דיגען אַרבייטסטאָג, בעשעפטיגען יונגע פרויען און האַלטען שמוציג די אַרבייטס-לאָקאַלען.

(ב) נעכטען האָט אַ דעלעגאַציע פון „פראַצאַ" אינטערוועניגט ביים וויצע-וואָיעוואָדע אָסאָלענסקי און אָנגעוויזען, אַז אין די פאַבריקען ווערט נישט אָפּגעהיט דער 8 שעה'דיגער אַרבייטסטאָג, דורך דעם, וואָס די פאַבריקאַנטען, אַנשטאָט צוצונעהמען אַרבייטער, פערלענגערן זיי די אַרבייטס צייט.

גלייכצייטיג האָט די דעלעגאַציע זיך בעקלאָגט, אַז אין די פאַבריקען הערשט אַן אַנטי-סאַניטאַרער צושטאַנד און סוועטען בעשעפטיגט יונגע פרויען.

דער וויצע-וואָיעוואָדע האָט צוגעזאָגט זיך מיט דער פראַגע צו פאַראינטערעסירען און זיך געהייסען צושטעלען אַ שריפטליכען מעמאָריאַל מיט די בעטרעפענדע ציפערן און דאַטען.

פערגוואלטיגט און ערמארדעט

א 17-יעהריגע מיידעל.

(–) הינטער פּיעטרקאָוו האָט אַ וואַלדוועכטער געפינען אַ טויטע די 17 יעהריגע אַננאַ לאַטעק.

די אויספאָרשונג האָט פעסטגעשטעלט, אַז זי איז פערגוואַלטיגט און ערמאָרדעט געוואָרען דורך אַ געוויסען אַנטאָני ביעלאַס, וועלכער האָט זי פערפיהרט אין וואַלד.

דער אויסוואורף איז אַרעסטירט.

אלע אפטייקן [sic] — אלע אפּטעקען זענען טעטיג.

אין די היגע אַפּטעקען איז די אַרבייט אין פולען גאַנג. פון די 28 אַפּטעקען זענען נישט טעטיג בלויז 3. פון די איבריגע 25 אַרבייט 1 – 3 טעג און איינציגע – 5 טעג אין וואָך, די איבריגע אַרבייטען אַ גאַנצע וואָך.

זייט דער לעצטער אויפלעבונג זענען בעשעפטיגט געוואָרען איבער 1000 אַרבייטער.

די דאָזיגע לאַגע וועט דויערען וואַהרשיינליך ביז ענדע סעזאָן, ד. ה. ביז דעצעמבער. די דעקונג איז וועקסלען ביז 90 טאָג.

לאדזשער בענק

בעגרעניצען די וועקסעל-דיסקאנטא.

(–) לעצטענס האָבען די לאָדזשער בענק אָנגעהויבען אָננעהמען וועקסלען אויף נישט לענגער ווי אויף 45 טאָג. ביים אָננעהמען וועקסלען אויף לענגערע טערמינען פערלאַנגען די בענק גאַראַנטיעס פאַר'ן קורס אין דער הויך פון אַ העלפט קורס-דיפערענץ, וואָס קאָן ענטשטעהען ביים עווענטועלען ענדערען זיך פון'ם זלאָטי-קורס. אין די סוחר'ישע און אינדוסטריעלע קרייזען האָט די דאָזיגע נייע פעראָרדנונג געמאַכט אַ שטאַרקען רושם.

רעהאבילטאציע

פון דיר. סאמבארסקי.

(–) די לאָדזשער קראַנקען-קאַסע האָט צוריקגעשטעלט אין זיין טעטיגקייט דעם דירעקטאָר ד"ר סאַמבאָרסקי, וועלכער איז געווען בעשולדיגט דורך דער פּראָקוראַטור, אַז ער האָט זיך בעטייליגט אין אַפערעס פון דער בידגאָשטשער באַנק.

איצט איז די אויספאָרשונג געגען ד"ר סאַמבאָרסקי אָפּגעשטעלט-געוואָרען און די בעשולדיגונג – צוריקגעצויגען-געוואָרען, מחמת ס'האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז ד"ר ס. איז אין דער בידגאָשטשער באַנק געווען בעטייליגט נאָר אויף אַזוי פיל, וואָס ער האָט געשאַפען פאַר דער באַנק הלוואות און בעקומען פּראָצענטער.

מענער-היט
די נייעסטע פאַסאָנען און קאָלירען, פון פערשידענע קוואַליטעטען בעקומט מען נאָר ביי
מ. קאפעלושניק
8 קאנסטאנטינער 8
איך נעם אויך אָן היטען צו פאַסאָנירען און פאַרבען. 199

פערצאָלונגען, פערזיכערונגען, מאַגאַזינירען

פאטאגראפירען זיך
ביליג און גוט
קען מען נאָר ביי די
פעראייניגטע פאטאגראפיסטן
(ג. מ. ב. ה.)
נארוטאוויטש 13 (פריהער דזשעלנאַ) טעל. 25,00.
198

KONJAKI
V. S. O. P.
Jubileuszowy — Rés. Spéciale
Winiak Médicinal — Winiaki mieszane

Winkelhausen

WÓDKI - LIKIERY
Stołowa — Starka — Żytniówka
Banan — Morelówka
Grand Cardinal — Cordial Médoc

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD-POMORZE. ZAŁ. 1846.
Generalne Przedstawicielstwo: F-a H. PODKOMORSKI i S-ka, Warszawa, Nowy Świat 2.

ZARZĄD TELEFONÓW ŁÓDZKICH

podaje do wiadomości, że prace przy rozbudowie miejskiej sieci jak i stacji telefonicznej są na ukończeniu, przyjmowanie zatem nowozgłaszających się abonentów na telefony w granicach miasta odbywa się obecnie **bez żadnych ograniczeń i zastrzeżeń**.

Ponieważ w kilku wypadkach zauważono, że pewne osoby ofiarowują swoje usługi jako płatni pośrednicy przy zakładaniu nowych aparatów głównych lub dodatkowych, przenoszeniach aparatów w razie zmiany lokalu i t. p. -- Zarząd Telefonów zaznacza, że pośrednictwo tych osób jest zbyteczne, gdyż wszelkie zamówienia na instalacje telefoniczne należy osobiście lub przez osoby upoważnione zgłaszać wprost do Biura Zarządu Telefonów, Przejazd Nr. 38.

Zamówienia te, po wniesieniu należnych opłat taryfowych, będą załatwiane według kolejności. - 1140

רעגירונג וועט העלפען בויען די לאָדזער קאנאליזאציע.

לאָדזער שטאָדט-פּרעזידענטען אין וואַרשאַ.

(-) אַ דעלעגאַציע פון לאָדזער מאַגיסטראַט, וואָס איז בעשטאַנען פון: שטאָדט-פּרעזידענט צינאַרסקי און וויצע-פּרעזידענטען, וואָיעוואָדזקי און גראָשקאָווסקי, האָט געווילט אין וואַרשאַ און קאָנפערירט מיט'ן פּרעמיער באַרטעל און פינאַנץ-מיניסטער קלאַרנער. וועגען אָנערקענען דעם וואוינונגס-שטייער פון לאָדז פאַר דער שטאָדטישער קאַסע.

די דעלעגאַציע האָט אָנגעוויזען, אַז דער לאָדזער מאַגיסטראַט דאַרף האָבען דאָס געלד אויף די קאַנאַליזאַציע-אַרבייטען, אין וועלכע אויך די רעגירונג איז פאַראינטערעסירט. וועגען דעם האָט די דעלעגאַציע אויך איבערגעגעבען אַ מעמאָריאַל.

דער פּרעמיער האָט צוגעזאָגט, אַז די רעגירונג וועט העלפען לאָדז דורכפיהרען די קאַנאַליזאַציע אַרבייטען און געבען דערויף די געהעריגע מיטלען.

אפּגענאַרט דעם פינאַנץ-אַמט און אנגעגעבען פאַלשע „זשוזאַניעס".

פּראָצעס געגען די דירעקטאָר פון דער לאָדזער בעלגיש-פּוילישער באַנק.

(ב) מיט אַ לענגערער צייט צוריק האָט דער פינאַנץ-אַמט אַנטדעקט, אַז די לאָדזער אָפּטיילונג פון דער בעלגיש-פּוילישער באַנק גיט אָן פאַלשע „זשוזאַניעס" וועגען אומזאַץ מיט וואַלוטע און פעלשט די ביכער און קוויטונגען.

די דורכגעפיהרטע אויספאָרשונג האָט אויך פעסטגעשטעלט, אַז אפילו פון אַזאַ סומע ווי 300 מיליאַרד מאַרק, איז נישט אָנגעגעבען געוואָרען דעם פינאַנץ-אַמט.

ס'איז ווייטער פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז די טויזנער פיליע פון דער באַנק האָט אויך אָנגעגעבען פאַלשע „זשוזאַניעס".

צו יענער צייט האָט דאָס לאָדזער פרידענס-געריכט בעטראַכט דעם פּראָצעס און דעם אָנגעקלאַגטען דירעקטאָר רונדאַ בעפרייט.

דאָס לאָדזער קרייז-געריכט האָט נעכטען בעטראַכט די אַפּעלאַציע פון פּראָקוראָר און דעם דירעקטאָר רונדאַ פאַר'משפט צו בעצאָהלען 788 זלאָטעס שטאָף אָדער אויף 3 חדשים אַרעסט.

דער פינאַנץ-אַמט טרעט אַרויס בעזונדער מיט אַ תביעה געגען דער באַנק-דירעקציע.

פון ציוניסטישע קאָמיטעט.

דער בּיודזשעט פאַר'ן יאָהר תרפ"ז.

אויף די לעצטע זיצונג פון ציוניסטישען קאָמיטעט איז ענדגילטיג בעשטעטיגט געוואָרען דער ביודזשעט פון דער אָרגאַניזאַציע פאַר'ן יאָהר תרפ"ז. עס איז בעשלאָסען געוואָרען אָנצונעהמען מיטלען כדי צו פערגרעסערן די רייהען פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע און די מיטגלידער פון קאָמיטעט האָבען זיך פערפליכטעט מיטצוהעלפען ביים דורכפיהרען דעם ביודזשעט, כדי צו ערמעגליכען ווייטער צו פיהרען די נאָרמאַלע ציוניסטישע אַרבייט אין דער שטאָט.

פון „ירדניה".

דער ציוניסטישער יוגענד-פערבאַנד „ירדניה", וועלכער פיהרט אין משך פון צוויי יאָהר אַ ברייטע ציוניסטישע טעטיגקייט צווישען די יוגענד-קרייזען אין אונזער שטאָט, האָט לעצטענס נאָך לאַנגע בעמיהונגען ערוואָרבען אַן אייגענעם לאָקאַל אויף פּאָלודניאָווע-גאַס 36.

אַלס קוראַטאָר פון „ירדניה" פיגורירט ה' דירעקטאָר פערלמאַן, מיט דער לאָקאַל-אַקציע האָט אָנגעפיהרט פראָפ. יוסף זאַנדער.

ווידער אַ באַנדיטען-אנפאַל הינטער לאָדז.

אויפ'ן שאָסע פון זגאַרזשאָוו - לאָדז זענען 3 באַנדיטען אָנגעפאַלען אויף יוזעף וואַלעק, צוגערויבט ביי איהם 50 זלאָטעס, געבינדען איהם און אַנטלאָפען.

פערביי־געהענדע האָבען וואַלעק'ן בעפרייט פון די קייטען און ער האָט מיטגעטיילט וועגען דעם רויב-אָנפאַל דער פּאָליציי.

מ'האָט באַלד איינגעאָרדנעט אַן אָבלאַווע און מ'האָט געכאַפּט די באַנדיטען, זיי הייסען: טעאָדאָר וועקלער, פון טאָמאַשאָוו, אַלעקסאַנדער מאַגדשיזם און הערמאַן מאַלקעוויטש פון זגאַרזשאָוו מ'האָט זיי געשמידט אין קייטען און אָפּגעפיהרט אין טורמע.

רוסיש-פּוילישע האַנדעלס-קאַמער.

די היגע אינדוסטריע-פעראיינען האָבען פּאַנאַנדערגעשיקט צו זייערע מיטגלידער אַ צירקולאַר, אַז זיי זאָלען זיך פערשרייבען אַלס מיטגלידער אין דער רוסיש-פּוילישער האַנדעלס-קאַמער. די אויפגאַבע פון דער דאָזיגער האַנדעלס-קאַמער איז פאַרבעסערן די בעדינגונגען צו בעציהען די האַנדעלס בעציהונגען מיט רוסלאַנד.

קויהלען פאַר שולען.

(מ) דער מאַגיסטראַט האָט געגעבען דער שול-אָפּטיילונג 50 טויזענד זלאָטעס אַ קאַנטאָ אויף איינצוקויפען קויהלען צום בעהייצען די שולען.

אַרבּייטער-הייזער.

(מ) ווי בעוואוסט, האָט דער מאַגיסטראַט בשעתו בעשלאָסען צו בויען אַרבייטער-וואוין-הייזער אויף די פעלדער ביי ווידזעוו.

אַזוי-ווי אָבער דאָרט הויבט מען אָן צו בויען אַ נייעם וואָקזאַל, וועט מען די אַרבייטער-וואוין-הייזער בויען אויף דער פּאָדמיעיסקאַ-גאַס, נישט ווייט פון דעם אָרט, וואו די קראַנקען-קאַסע בויט אַ סאַנאַטאָריע.

זיך געהאַנגען און אָבּגעראַטעוועט.

אויף פעפער-גאַס 12 וואוינט די פאַמיליע קאָהן. דער 18-יאָהריגער זעליג קאָהן האָט עפּיס געהאַט אַ סכסוך מיט זיין מוטער איבער 200 זלאָטעס, וועלכע זי האָט איהם נישט געוואָלט אָבגעבען. נעכטען האָט זיך דער־יבער קאָהן אויסגעהאַנגען.

די שכנים, וועלכע האָבען עס צופעליג בעמערקט האָבען אַרויסגערופען די פּאַגאָטאָוויע, וועלכער ס'איז געלונגען דעם זעלבסטמערדער אָבצוראַטעווען.

4 נאָכמיטאָג קומען פאָר אויפ'ן ספּאָרט-פּלאַץ פון „העלענאָוו" די לאַנג צוגעזאָגטע באָקס-קאַמפּען, אין וועלכע עס וועלען זיך בעטייליגען 2 נעגערס (בּ'לי גיבסאָן און קיד האריס) און 2 שטאַרקסטע יודישע באָקסערס פון ענגלאַנד: זשאַק גרינשטאָק און כ. בראָקס. די דאָזיגע קאַמפּען האָבען אַרויסגערופען אַ פערשטענדליכען אינטערעס און ס'איז צו האָפען, אַז די אימפּרעזע וועט האָבען גרויס ערפאָלג.

די קאַמפען וועט פיהרען סאָר. לאָסקאָווסקי. 1146

25 יאָהר

פּראָפעסיאָנעלע בעוועגונג.

היינט, זונטאָג אין אָוונד, קומט פאָר אין זאַל פון קאָמי-פעראיין (אַלעיע קאָשטשושקי 21) אַ פייערליכע אַקאַדעמיע צום 25-יעהריגען יובילייע פון דער פּראָפעסיאָנעלער בעוועגונג.

ליגע פאַר'ן ארב. א"י

צוזאַמען מיט דער אַקציע פאַר'ן „פ. א. פ." וואָס הויבט זיך היינט אָן ביי אונז אין שטאָט, אָרדענט איין די ליגע היינט אין אָוונד אין לאָקאַל פון פּועל"צ אַ קאָלעקטיווען רעפעראַט א. ד. ט. „אונזערע פליכטען פאַר'ן אַרב. ארץ ישראל". רעפערענטען: ד"ר א. טאַרטאַקאָווער, ל. לעווין, ד"ר ז. עלענבערג און י. שאַליט.

נאָך אַ קינד ביי דער טיר פון דער קהלה.

— ביי דער טיר פון דער לאָדזער קהלה האָט עמיץ איינגעוואָרפען אַ יונגעלע פון אַ בערך 6 חדשים.

דאָס קינד איז געווען איינגעוויקעלט אין שמאַטעס און דערנעבען איז געווען צוגעשפּילעט אַ צעטעלע מיט דעם אַלט-בעקאַנטען נוסח: „איך בין אַ פערצווייפעלטע מאַמע. דער מאַן איז פון מיר ענטלאָפען. איך וויל אַרבייטען. זאָלען די דאָזאַרעס עס ערציהען א. אַ. וו."

דאָס קינד איז אָבער באַלד איבערגעשיקט געוואָרען אין שטאָטישען זשלאָבעק, ווייל לויט דעם נייעם געזעץ, וועגען וועלכען מיר האָבען שוין געשריבען), טאָר די קהלה נישט געבען צו ערציהען קיין קינד אויף איהר רעכענונג. דאָס קינד קען נאָר בלייבען אַ יוד, אויב'ן פערלאַנג פון דער מוטער, ווען זי אינטערוועניר אין „זשלאָבעק".

„בני-ברית"-לאָושע ווערט געגריפען אין לאָדז.

(-) היינט קומט אין לאָדז פאָר די גרינדונג פון אַ „בני-ברית"-לאָושע.

צו דער גרינדונג קומען צו פאָהרען דעלעגאַטען פון קראָקע.

ווי מיר דערוויסען זיך, ווערט אַלס פאָרזיצער פון דער לאָושע פאָרגעשלאָגען ה' אשר קאָהן.

פון קאָמי - פעראיין.

היינט, זונטאָג, קומט-פאָר אין פעראיינס-לאָקאַל (אַלעע קאָשטשושקי 21) אַ פערזאַמלונג פון בעשעפטיגטע אין דער קאָלאָניאַל-בראַנזשע, וועגען פערבעסערן די אַרבייטס בעדינגונגען.

ביי דער פּאָלקס-פּאַרטיי.

מאָרגען, קומט פאָר אַן אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון דער פאָלקס-פּאַרטיי. אויפ'ן סדר היום שטעהט די פראַגע וועגען דער איצטיגער סיטואַציע און צוזאַמענהאַנג מיט די לעצטע געשעהעניש אין פּאַרטיי לעבען און די שטעלונג פון דער לאָדזער אָרגאַניזאַציע.

ספּאָרט.

„חשמונאי" (לעמבערג) - ל.ק.ס. 3:4

„קדימה" - „ל. כ. ס." III 1:2

„הכח" - רעפּרעזענטאַנץ פון די יודישע קלובען 0:0

פּאַלשע דאָלאַרען.

(-) אין נאַכט האָבען זיך בעוויזען אין פערקעהר פאַלשע 20-דאָלאַר-באַנקנאָטען.

אויף דער פּראָווינץ איז אויך דאָ אַרבייט.

(אז) די האַנדוועבער פון טורעק, אַלעקסאַנדער און קאָנסטאַנטין, האָבען בעקומען ווייטערע בעשטעלונגען אויף ווייסע אויסאַרבייטונגען.

טעלעפאָן - פערבינדונג אויף דער פּראָווינץ.

(אז) אין לאָדזער קרייז ווערט איצט ענערגיש געאַרבייט ביים דורכפיהרען אַ טעלעפאָן-פערבינדונג מיט די שכנות'דיגע שטעט.

„קאַסינאָ".

„די ברידער שלענבערג".

דאָס דאָזיגע בעריהמטע ווערק קעלערמאַנס איז בלי ספק די סענסאַציע פונ'ם איצטיגען קינאָ-סעזאָן. אויפ'ן עקראַן האָט דאָס ווערק נישט פערלוירען זיין קינסטלערישען און סאָציאַלען ווערט. דער קאַמף צווישען אַרבייט און קאַפּיטאַל טיילט זיך דאָ אויס גאַנץ שטאַרק, שאַרף און בולט אין דער קאָנטראַסט צווישען די צוויי ברידער שלענבערג, פון וועלכע איינער האָט אָפענע אויגען אויפ'ן סאָציאַלען עלענט. און דער צווייטער שטרעבט רייך צו ווערען אויפ'ן חשבון פון די פּראָרימטע אַרבייטער. מיט אַ געניטער האַנד האָט דאָ דער רעזשיסער איינגעפאַסט די געשפּאַנטע אַקציע אין קורצע און שאַרפע בילדער. דערביי זענען אויסגענוצט-געוואָרען די דערגרייכונגען פון דער היינטיגער אינדוסטריע און טעכניק.

צו די שענסטע מאָמענטען געהערען: דער אויפרייס אין פאַבריק. דער בערזען-שפּיל. דאָס צעברעכען דעם שפּיגעל, די סצענע מיט די הענד, וואָס מאַכען טויט דעם פאַבריקאַנט'ס טאָכטער, און דער פּרעכטיגער פינאַל מיט די הענד הינטער די קראַטעס.

ווי אַ בייוער שטן שוועבט דאָ דער וואַטער פאַבריקאַנט רויכאייזען, קאָקעטיש און רעמאַניש-פּאַרפירעריש איז ליל דאַגאָווער אין דער ראָל פון זיין טאָכטער אסתר. ביידע ברידער שלענבערג שפּילט קאָנראַד ווייד - דער „מייסטער פון פינגער-שפּראַך".

מעלדונגען.

אכטונג, לוין-וועבער!

זונטאָג, ד. 26 סעפּטעמבער (2-טען טאָג חומ"ס) פינקטליך 6 אָוונד קומט פאָר אין פעראיינס-לאָקאַל ברזשעזינער 7 אַ גרויסע וויכטיגע פאַך-פערזאַמלונג. חברים לוין-וועבער קומט פינקטליך.

1096 מיט אַכטונג די פערוואַלטונג

אכטונג, צימונגס-פערשפּרייטער אין לאָדז!

די חברים, וועלכע האָבען זיך נאָך נישט פערשריבען אַלס מיטגלידער אין פראָפ. פעראיין מוזען אונבעדינגט זיך פערשרייבען היינט זונטאָג פון 8 ביז 10 אָוונד און מאָרגען. מיטגלידס-ביכלעך, אין געגענפאַל וועלען זיי נישט קענען נעמען קיין אנטייל אין דער גרינדונגס פערזאַמלונג, וועלכע קומט פאָר מאָרגען מאָנטאָג דעם 27/9. פערשרייבען קען מען זיך אין לאָקאַל פון קאָמפּאַנטיוו, פּיעטריקאָווער 66 פון 8 10 אָוונד.

1136 די אָרגאַניזיר-קאָמיסיע.

TEATR-ŚWIETLNY
„NOWOSCI"
Piotrkowska, róg Głównej

היינט און פאָלגענדע טעג!
א בילד, וועגען וואס גאנץ לאדז רעדט דערפון

„אויפ'ן מזבח פון שענהייט"

גרויסע מעלאָנכאָלישע רוסישע דראַמע, נישט וועניגער רירענד, ווי דאָס גרויסע רוסישע קונסט בילד „Przy kominku" און „Bajka o miłości" :-: אין דער הויפט-ראָלע:
WIERA CHOŁODNAJA
איבערוואונדערליכע רוסישע טרוימען און ציגיינער-ראָמאַנסען, וועלען אויספיהרען רוסישע סאָליסטען
ביי דער בעגלייטונג פון א בעדייטענד פערגרעסערטען אָרקעסטער. בילדער פון וויערא כאָלאָדנאַיאַ גיבען מיר צו גאַנץ אומזיסט.
1068

Grand-Kino

צו דער ערעפנונג פון סעזאָן.
די נייעסטע הרעאַציע פ'ג'ם קעניג פון געלעכטער
CHARLIE CHAPLIN
די קאַריערע פון טשאַרלי טשאַפּלין
צו דער ערעפנונג פון סעזאָן.

10 גרויסע ספּאַזמאַטישע אַקטען פון הומאָר, טרעהרען און געלעכטער. דאָס בילד איז געשאַפֿען אויפ'ן גרונד פון דער אייראָפּעאישע מלחמה פון 1914. באמערקונג פאר קינדער ערלויבט!
אָנהויב אין יום-טוב שבתים, און זונטאָג 2 אַ זייגער נאָכמיטאָג אין געוו. טעג 5 אַ זייגער נאָכמ. — לעצטער סעאַנס 10 אַ זייגער אין אָוונט. 1135

בעקאַנטמאַכונג.
די בעוואוסטע וואַר-שאָווער פירמע א. נ.
J. KRZYPOW
האָט ערעפענט -:- אין -:-
לאָדז, 16 בענעדיקטא 16
א מעבעל-לאַגער
קויפט אין פּערקופט אַלערליי מעבעל, דיוואַנעס, ניי מאַשינען, ווי אויך גאַרדעראָבען, אַנטיקוואַריאָן פעלצען. כ'קויף פיאַנינאָס, א ן כ'צאָהל די העכסטע פרייזען קומט און איבערציינגט אייך
687

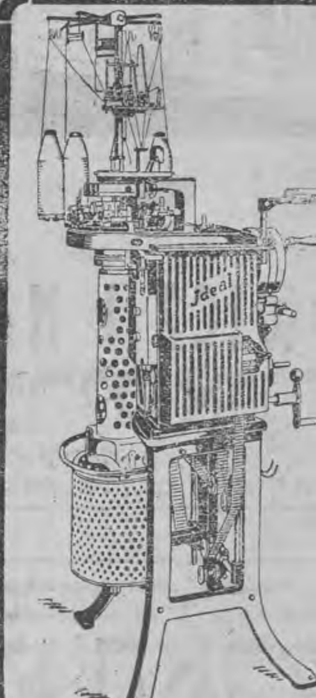
G. Hilscher
Chemnitz
פאבריק פון
שטרימפ-מאשינען
עקזיסטירט פון 1851 יאהר.
פערטרעטונג אויף פוילען:
J. Leszczyński
Łódź, Al. Kościuszki 37, tel. 2-91
1129

פיי. שמעקער
„ORIENT"
די בעקאַנטע גריכישע
כאלווע
איז שוין אנגעקומען. צו בע-
--- קומען איבעראל! ---
היט אייך פאר נאכגעמאכטע!
-- פערטרעטער פאָר לאָדז און אומגעגנד: --
P. SUCHOWOLSKI, ŁÓDŹ
פעטריקאווער 38

Piotrkowska 7 I. FIJAŁKO יובילער
– Telefon 31-46 –
עמפפעהלט דער געעהרטער קונדשאַפט אַלעראַרט ב'רילליאַנטענע ווי אויך אַ גרויסען אויסוואהל פרעציזירטע זייגערלעך. בעקוועמע בעדינגונגען! צוגענגליכע פרייזען! כ'קויף אין צאָהל דעם פולען ווערט פאַר גאָלד, זילבער, דימאַנטען, ברילליאַנטען, פערל און לאָמבאַרד-קוויטעס. 1133

די פערוואלטונג פון לאָדזער
דעפאזיטען-באַנק
אקציען געזעלשאַפט.
טיילט מיט די ה'ה אַקציאָנערען, אַז ד. 14 אָקטאָבער 1926 6 אַ זייגער נאָכמ טאָג ווערט אין לאָקאַל פון דער באַנק אין לאָדז פּיעטריקאַווער 5 פאָרקומען די:
1128
אויסערגעוועהנליכע
אַלגעמיינע פערזאמלונג
פון די אקציאָנערען.

טאָג-אָרדנונג: פאָרשלאַג פון ראַט און פון דער פערוואַלטונג וועגען פערגרעסערן דעם גרונד-קאַפּיטאַל פון דער באַנק דורך אַרויסלאָזען 3,600 אַקציעס פון דער דריטער עמיסיע צום נאָמינאַלען פרייז — 100 זל. פאַר אַ'אַקציע.

לויט'ן § 19 פון דעם באַנק-סטאַטוט, וואָס איז פערעפענטליכט אין נומער 133 פון „מאָניטאָר פּאָלסקי" פון 15 יוני 1926 י.' דאַרפען די אַקציאָנערען, וואָס ווילען אַנטייל נעהמען אין דער אַלגעמיינער פערזאַמלונג, פאַר'ן 7 אָקטאָבער ה. י. פאָרלעגען אין דער באַנק פון דער צענטראַלע אין לאָדז, אָדער אין די פיליאַלעס אין וואַרשאַ און לעמבערג זייערע אַקציעס, צוזאַמען מיט די ענטשפּרעכענדע דעפּאָזיט-קוויטונגען אָדער די משכנות-קוויטונגען פון די פּוילישע קרעדיט-אינסטיטוציעס.

די בעפולמעכטיגטע, וואָס ווילען אַנטיילנעהמען אין דער אַלגעמיינער פערזאַמלונג אַלס פערטרעטער פון די באַנק-אַקציאָנערען, דאַרפען ביילעגען זייערע פאָלמאַכטען דער באַנק-מאַכט נישט שפּעטער ווי 4 טאָג פאַר דער אַלגעמיינער פערזאַמלונג (§ 18 פון סטאַטוט).

יודיש העבראעישע „בית יעקב" אווענד-קורסען, צעגעלניאַנא 24,
פערשרייבט אייערע קינדער אין די „בית - יעקב" - שולע אווענד-קורסען
זונטאָג, דעם 10 אָקטאָבער ב' מרחשון ווערען געעפענט אין לאָקאַל פון דער „בית-יעקב"-
אווענד-קורסען
שולע צעגעל-ניאַנא 24
די למודים: 1) העבראַיש - לעזען און שרייבען; 2) יודיש - לעזען און שרייבען; 3) תנ"ך; 4) יודישע געשיכטע; 5) באורי התפלות; 6) דיגים מצות ומוסר; 7) יהדות; 8) אָרטאָגר. ליטעראַטור.
פאַר אנפאַנגער קינדער און ערוואַקסענע פרייז 20 זל. אַ פערטעל יאהר.
איינשרייבונגען נעמט אָן די שול-קאַנצעלאַריע טעגליך פון 10 ביז 12 מיטאָג און פון 5 ביז 7 אין אָוונט. 1120

קויפט מעבעל פון דער 2-ער האַנד, ווייל נישט קיין
אזעלכע בעקומט איהר אמביליגסטען פון דער 1-טער האַנד ביי
L. SALAMONOWICZ, 66 Wschodnia 66, tel, 34-25
אייג. אויסראַבייטונג! בעקוועמע בעדינגונגען! לאַנגיעהר. גאַראַנטיע!

רעכטסאַנוואַלט
ס. העלפער
ג. געהילף פון אַדוואָקאַט היינסדאָרף אויס וואַרשאַ
וואוינט יעצט וואָלטשאַנסקא 36.
איבערנעהמט אַלעראַרט סאַכען. 110

צוויי פאַמאַציס-
ריכטווערס
און אַ לערן-יונגעל ווערען געברויכט אין דער קאָמאַשענמאַכער - פאַבריק פון I. Tenenbaum
132 PIOTRKOWSKA 132 1142

Dr. M. Lichtensztajnowa
קינדער-קראַנקהייטען.
נעהמט אָן אין לעטשניצע „פאַמאַץ" אַלעקסאַנדראָווסקאַ 1 פון 12—2 און פון 3—5 נאָכמיטאָג. 786
אין דער היים Andrzeja 28 פון 5-7

בעקאַנטמאַכונג.
דערמיט מאַך איך בעקאַנט, אַז די קירזשנער ווערקשטעל
ל. שאַליט,
פעטריקאַווער, 16, פאָלוּרניאָווא 3
איז ווייטער טעטיג און נעהמט אָן אַלעראַרט אַרבייט צו ביליגע פרייזען. 1139

8-טונג, פוזנער און פאַמאַרנער הויזירער!
היינט זונטאָג, דעם 2-טען טאָג חול-המועד, 9.30 אַ זייגער אין דער פריה קומט פאַר אין לאָקאַל פון שניידער-מייסטער „פעראיין", פעטריקאָווער 20
אַן אָרגאַניזאַציאָנס-פערזאַמלונג
פון אַלע, אָהן אויסנאַהם, הויזירער אין לאָדז.
אויף דער טאָג-אָרדנונג געפינען זיך זעהר וויכטיגע פראַגען. בשעת דער פערזאַמלונג וועלען אויך ווערען ערלעדיגט אַלערליי ענינים, ווי אויך „דאָמאָקראָנושנעס".
די גרינדער פון „פעראיין פון יודישע הויזירער אין לאָדז.
1114

Dr. med. I. PIK
וואָלטשאַנסקא 57
נערווען און אינערליכע קראַנקהייטען
שפּראַכשטערונגען (שטאַמלען), גייסטיגע היילמעטאָדען פון נערוועזע צושטאַנדען (שרעק, שלאָפלאָזיגקייט).
נעהמט אָן פון 12 ביז 1 און פון 4 ביז 7. 310

Dr. med. I. BETTE
ספּעציאַליסט פאַר אינערליכע און קינדער-קראַנק.
Piotrkowska 6, tel. 44-95
נעהמט אָן פון 8–11 פריה און פון 4 ביז 6 נאָכמ.

989

קירזשנער = ווערקשטעל

נעהמט אָן אַלער אַרט דאַמען- און הערן-אַרבייטען לויט די נייעסטע מאָדעלען, אַלע רעפּעראַטורען אויף גינסטיגע בעדינגונגען

FISZELEWICZ, Łódź, Narutowicza 12, tel. 34-66

!!! אכטונג !!! פּערטיגע סחורה !!! אכטונג !!!

לויט די נייעסטע מאָדעלען געפינען זיך שטענדיג אויף לאַגער.

ווינטערדיגע נייהייט
פּעלצווארעז
= אויף ראַטעס =

מענער און דאַמען פּעלצען אייך איינצעלנע פוטערלעך אין גרויסען אויסוואַהל

— — צו בעקומען ביי — —

I. SZWARCMAN

41 NARUTOWICZA 41 866

ס'ווערט אויך אָנגענומען אַלע אַרט רעפּעראַטורען.

פּעלץ-ווארעז

אַלער אַרט אין רויהען און פּערטיגען צו-שטאַנד צו מעסיגע פּרייזען עמפּפעהלען

B-cia PIETRUSZKA i MELMAN

2 ZIELON 2, — te 42-38

(róg Piotrkowskiej)

אַכטונג! קירזשנער - ווערקשטעל

אויפ'ן אָרט. אויספּערטיגונג פון אַלע אַרט פּעלץ-אויסאַרבייטונגען.

א צוקער-קאַכער

גוט אויך צו ווייכע קאַרמעלען,

א טינקערין צו קאַרמעלען

און פּאַקערינס, נור קוואַליפיצירטע כּוחות קענען זיך מעלדען צו

שירים, קאָנסטאַנטינער 14

מעבעל

קאָמפּלעט-איינריכטונגען ווי אויך ענצעל, קויפען אַלע ביי די עלטעסטע סאָלידע פירמע

I. M. TERKELTAUB

12 NARUTOWICZA 12
– Tel. 34-18 –
w podwórzu.

ווייל דאָרט איז די בעסטע אויסאַרבייטונג!

די ביליגסטע פּרייזען! בעקוועהמסטע בעדינגונגען!

זאָל גאַנץ לאָדז וויסען, אַז דאָס
מעבעל-געשעפט

פון פּלאַכאָוויטש און רעכט

145 פּעטריקאָווער 145 אין הויף

האָט זיך פערגרעסערט און בעזיצט אויף לאַגער א גר. אויסוואַהל פון

שלאַף-צימער, עס-צימער, ביורא-איינריכטונג

קוכען-מעבעל, ווי אויך ענצעל - געגענשטענדע

אַלעס פון אייגענע אויסאַרבייטונג

בעמערקונג: מיר קויפען אויך גענוצטע מעבעל און צאָהלען די העכסטע פּרייזען.

387

פּאַר באַר! אויף וועקסעלן!

מעבעל

שלאַפצימערן, עסצימערן, מערכען-גאַבינעטען, פּאַרצימערן, קוכען איינריכטונגען ווי אויך איינצעלנע מעבעל-געגענשטאַנדען צו צוגענגליכע פּרייזען אויף בעקוועמע בעדינגונגען

קען מען בעקומען נור אויף

5 Zawadzka 5 (אויפ'ן הויף).

699

Lekarz-Dentysta

A. KORMAN

פּעטריקאָווער 8, טעל. 2-80

נעהמט אָן פון 10—1 און פון 3—6.

1048

זאָל גאַנץ לאָדז וויסען,
אַז דער גרעסטער אויסוואַהל פון
געבעטעשטיהל

פון אייגענער טישלעריי, פערשידענע פאַסאָנען, אויך זעמטליכע טאַפּעצירער-אַרבייט, ווי: מאַטראַצען, קאַזעטקעס, אטאַמאַנס, רונדע טישלעך, גאַנדאַלקעס, איז נור צו בעקומען אַמביליגסטען מיט די בעסטע בעדינגונגען ביי

י. א. וואַיטשעכאָווסקי,

10 נאַוואָמיעסקאַ 10.

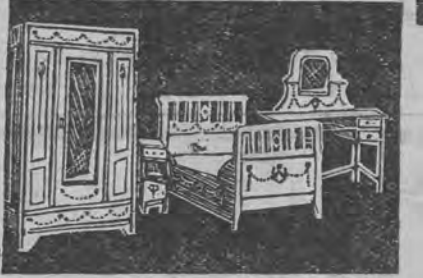

גענוי צו פאַבריקס-פּרייזען.

קאָמפּלעט - איינריכטונגען, ווי אויך ענצעל קויפען אַלע ביי דער סאָלידער פירמע

מעבעל

MARKOWICZ i NASIELSKI

6 פּעטריקאָווער 6

און פּאָדורניאָווא 10. טעל. 71-49.

קומט און איבערצייגט אייך!

8-קל. מעדכען-גימנאַזיע
פון מאַריע האַכשטיין

וואָלטשאַנסקאַ 23, טעל. 14-27.

די איינשרייבונגען קומען פאָר. שול-געלד אין די איינטריטס-קלאַסען פון 25 זל. מאָנאַטליך. די קאַנצעלאַריע איז עפען אין די ביורא-שעה'ן.

„קינדער-היים"

נעפיהרט לויט סיסטעם פון פראָפ. מאָנטעסאָרי אין די ספּעציעל צו דעם ציל אויפגענומענע זאַלען אונטער דער לייטונג פון פרל. קאַפּלאַן.

וואָלטשאַנסקאַ 23, טעל. 14-27.

ס'ווערען אָנגענומען יונגלעך און מעדלעך פון 4 יאָהר אָן אין די ביורא-שעה'ן.

123

ווייסע פּאַדלאָגעס

קען מען מיט ביליגע קאָסטען אָפּאַרבעטען אויף מאַכאָן אָדער אויף טונקעל-אושעכאָווע בענוצענדיג

JAŚNIEJ SŁOŃCA

אין פערלויף פון איין שעה.

אויף אויפצופרישען פּאַפּאַדוקעס ווערט רעקאָמענדירט צו בענוצען „Jaśniej słońca"

פּראָבירט און איהר וועט זיך איבערצייגען.

1125

דער פערקויף קומט פאָר איבעראַל!

אין דער היגיענישער פּריוואַט-אנשטאַלט פון

מ. קופּקאַ פּאָלודניאָוואַ 12

קאָנקורענץ פּרייז-קוראַנט:

1) ראַזירען 30 גר. מיט קעלנישער וואַסער
2) שערען 70 גראָשען.
3) שערען יונגלעך 50 גר.
4) שערען פון דאַמען 50 גר.
5) קאָפּ וואַשען 50 גר.
6) מאַסאַזש פון געזיכט 50 גר.

סאָלידע בעדינונג! ערשטקלאַסיגע אַרבייטן!

2046

אויף בעקוועמע בעדינגונגען!

קוכען-אויוועז

(Piecyki i Kuchenki)

kaflano-szamałowe różnego wzoru i gatunku

פערקויף פון בוי-אַרטיקלען ווי: צעמענט, קאַלך, גיפּס, דאַך-פּאַפּע א. א. — שאַמאָט-ציגעל צו אויוועז פון פערשידענע גרויסען עמפּפעהלט פירמע

M. ELECHNOWICZ

Pańska 1a (Żeromskiego)

הורט! 880 דעטאַל!

טליתים-פאַבריק

אויסאַרבייטונג פון וואָלענע, האַלב-וואָלענע זיידענע טליתים כמו טערקישע, ווי אויך טליתים-קטנים הורט און דעטאַיל! מיט אויספּערטיגונג, אויך נאַרטלען, שפּאַניעס און ציצית צו בעקומען ביליגער ווי איבעראַל

ביי א. ה. ציטרינאָווסקי, קאַמיענאַ 1,

אין צווייטען טויער, פּאַרטער. קומט און איבערצייגט אייך! 298

בעמערקונג: ס'ווערען אויך אָנגענומען אַלטע טליתים צו וואַשען

עדער איינציגער האָט זיך איבערצייגט, אַז פּאַר

מעבעל

דיוואַנעס, פּעלצען, ניי מאַשינען, גאַרדעראָבען א. ז. וו. צאָהלט די העכסטע פּרייזען

א. ווייצמאַן נאַרוטאָוויטש 19

(דזיעלנאַ)

אין מעבעל געוועלב, (פּריוואַט-וואָהנונג) שענקעוויטש 29 ביי מיר איז שטענדיג פאַרט. גענוצטע מעבעל אין גוטען צושטאַנד צו פערקויפען.

1374

א גרויסע אויסוואַהל — פון —

שירעם
און שטעקענס

מיט 25 פּראָצ. ביליגער, ווי איבעראַל!

צו בעקומען אין ווערקשטאַט פון

ס. פיינגענבוים,

19 נאַרוטאָוויטש 19.

געמערקונג: ס'ווערען אויך אָנגענומען אַלערליי רעפּאַראַטורען, ווי אויך איבערציהען.

324

געדענקט די אַדרעס: נאַרוטאָוויטש (דזיעלנאַ) 19.

אַפּרעטור

פון בוימוואָל און האַלבוואָלענע אויסאַרבייטונגען אין לאָדז, אין פּוילען בעטריבען עקזיסטירט זייט 45 יאָהר

וואָס איז פראַנצויזישער שטאָרטליכען פּאַכטער

אַפּערטען אונטער „אַפּרעטור" אין אַדמ. פון ד. צ.

1086

עלעקטרישע בעלייכטונג
איז 5 טאָג!

ווער עס וויל האָבען עלעקטרישע בעלייכטונג שנעל און גוטע בעדינגונגען, אויף וועקסלען, אָדער קליינע ראַטעס, זאָל זיך ווענדען אין

ZAKŁAD ELEKTROTECHNICZNY

Piotrkowska 44 (אין הויף)

בעמערקונג: עס ווערען אויסגעפיהרט רעפּעראַטורען צו יעדער צייט.

912

Dr. M. Klaczko

KILIŃSKIEGO 117

ספּעצ. פאַר אויערן-, נאָז- און האַלז-קראַנקה.

עמפּפאַנגט אין לעטשניצע „פּאָמאָץ" (אַלעקסאַנדראָווסקאַ 1) פון 9–11, פון 3–5 נ"מ אין לעטשני צע פּעטריק. 62

פון 11–1 און פון 7–8 אָוו., אין דערהיים—פון 5–7.

Dr. med. J. POLAKOW

ספּעציאַליסט פאַר קינדער-קראַנקהייטען 198

KONSTANTYNOWSKA 37a Tel. 39 75

נעמט אָן פון 5–6.30 אָוו. אינדערהיים און פון 2–3 אין לעטשניצע אויף גייערס מאַרק פּעטריקאָווער 294.

אַנאָנסען-פּרייז: פאַר 1 מיל.-מעטער שורה ...

פאַר'ן טעקסט 15 גראָשען, פּריוואַט 20 גראָשען, אין טעקסט 20 גר. פּריוואַט 30 גראָשען, נאָכ'ן טעקסט 10 גר. פּריוואַט 15 גראָשען. — פאַר אויסלאַנדישע אַנאָנסען 100 פּראָצ. טייערער. ... 50 פּראָצ. טייערער. —

אַבאָנעמענטס-פּרייז:

אין לאָדז: א חודש — 4.00 זלאָטעס. אויף דער פּראָווינץ: א חודש — 6 זלאָטעס. אין אויסלאַנד מיט 50 פּראָצענט טייערער.—פאַר'ן אינהאַלט און טערמין פון די אַנאָנסען איז די רעדאַקציע נישט פערשטאַנטוואָרטליך. דין ש-מונקטעס אַז אָפען פון טאָג און פון נאַכט.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman

Czcionkami i druk.: „Najer Folksblat", Piotrkowska 81.